કેકા

ગગનભરી ગહેક... સ્મરણભીની મહેક

કેકા THE COSMIC COOING

પૂર્વરાગપર્વ

૨૦૧૮-૨૦૧૯

પ્રકાશન
ડૉ. ગીતા પંડ્યા
આચાર્યા
ગવર્નમેન્ટ આર્ટ્સ કૉલેજ
શ્રી કે. કા. શાસ્ત્રી શૈક્ષણિક સંકુલ
મણિનગર, અમદાવાદ

આનુપૂર્વી

૧. કેકારવાંકિત યાત્રાના પડાવો…	ડૉ. ગીતા પંડયા	૪
૨. વર્ષ ૨૦૧૮-૨૦૧૯નો ગૌરવાન્વિત દૃશ્યવૈભવ	પ્રો. જગદીશ પરમાર	૬
૩. ૨૦૦૭થી સાંપ્રત સુધી : વીતેલાં વર્ષોનાં સુરભિત સંભારણાં…	ડૉ. નેહલ પંડયા	૩૦
૪. અતીતની વાટેથી આલોકમાં…	ડૉ. ગીતા પંડયા	૫૭
૫. ગઝલનું સ્વરૂપ	રાજેશ્વરી આનંદ	૬૭
૬. Happiness	Nair Shruti Santosh	૭૮
૭. The Vedas	Kinjal s. Barot	૮૦
૮. ગોવિંદ સ્વામીની સિસૃક્ષાનો અમૃતદ્વીપ	નિસર્ગ આહીર	૮૪
૯. કૉલેજ માટેનાં અગત્યનાં પ્રમાણપત્ર		૯૪
૧૦. LIST OF TEACHING AND NON-TEACHING STAFF		૯૮
૧૧. NON-TEACHING STAFF OF THE COLLEGE FROM THE YEAR OF 2007 TO 2019		૧૦૨
૧૨. COLLEGE COMMITTEE: YEAR 2018-2019		૧૦૩
૧૩. વાચનાલય વિશે માહિતી	દિનેશભાઈ ભરવાડ	૧૦૭
૧૪. SCOPE વિશેની વિગત	ડૉ. પ્રવીણ રથવી	૧૦૮
૧૫. ANALYSIS OF STUDENTS: VARIOUS ASPECTS	Dr. Pravin Rathvi	૧૦૯
૧૬. વાર્ષિક પ્રવૃત્તિ : પરિચય અને પરિતોષ - વર્ષ ૨૦૧૮-૨૦૧૯	ડૉ. કમલેશ પટેલ	૧૨૮

કેકારવાંકિત યાત્રાના પડાવો...

ડૉ. ગીતા પંડયા
આચાર્યા

વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીસાહેબની નિસબત અને દીર્ઘદષ્ટિનું એક સફળ અને સબળ પરિણામ એટલે ગવર્નમેન્ટ આર્ટ્સ કૉલેજ. ગુજરાતના વિશ્વવંદ્ય સાક્ષર શ્રી કે. કા. શાસ્ત્રીના વિદ્યાકર્મને કર્માંજલિ અર્પવા માટે આદરણીય શ્રી મોદીસાહેબે શ્રી કે. કા. શાસ્ત્રી શૈક્ષણિક સંકુલની શરૂઆત કરી. મેં ૨૦૦૭માં ગવર્નમેન્ટ આર્ટ્સ કૉલેજનો શુભારંત થયો. માત્ર બાર વર્ષના ગાળામાં તો આ શૈક્ષણિક સંકુલે, સંસ્થાએ એક ઊંચાઈ સિદ્ધ કરી લીધી છે. આજે, બાર વર્ષની એ કેકાના કેકારવથી અંકિત થયેલી વિદ્યાયાત્રાને સમાવતા 'કેકા'ના અંકને આપ સૌ સમક્ષ ધરીને ધન્યતા અનુભવું છું. આપ સૌને આ શબ્દમય કર્મયાત્રામાં જોડાવા ભાવભીનું નિમંત્રણ છે.

મારા માટે ગવર્નમેન્ટ આર્ટ્સ કૉલેજની બાર વર્ષની સુદીર્ઘ યાત્રા જીવનનાં અત્યંત મધુરતમ અને સોનેરી વર્ષો બની રહ્યાં. કૉલેજની શરૂઆતથી જ આચાર્યા તરીકેનો કાર્યભાર સંભાળવાની જવાબદારી મને સોંપવામાં આવી એ મારા જીવનની સુંદરતમ સ્મૃતિઓ બની રહી છે. પ્રથમ કાર્યકારી આચાર્યા તરીકે, અને પછીથી કાયમી આચાર્યા તરીકે આ સંસ્થાને સર્વાંગી સફળતા અપાવવા માટે નિષ્ઠાપૂર્વક પ્રયત્નો કર્યા એનો ખૂબ આનંદ છે. સરકારશ્રી અને ઉચ્ચ શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા મને આ ખૂબ મહત્ત્વની કામગીરી સોંપવામાં આવી અને મેં એને પૂર્ણતયા નિભાવવા માટે પ્રયત્ન કર્યો એનો ઉલ્લાસમય પરિતોષ છે.

જ્યારે કૉલેજની શરૂઆત થઈ ત્યારે સ્વાભાવિક રીતે જ ખૂબ ઓછાં સાધનો હોય, સ્ટાફ પણ ઓછો હોય, પરંતુ અમે એવી કોઈ અગવડો ગણકાર્યા વિના સતત શ્રમ કર્યો. વિદ્યાર્થીના સર્વાંગી વિકાસ માટેના અનેક પ્રયત્નો કર્યા. આરંભથી એ વિચાર મનમાં રાખ્યો હતો કે કૉલેજની શરૂઆત અમારાથી થઈ છે તો અમારે એક ભવ્યોજ્જ્વલ પરંપરા સ્થાપવી જોઈએ. આવા વિચારથી અમે આ કૉલેજની અનેકવિધ પ્રવૃત્તિઓનો પ્રારંભ કરેલો. એ જ સ્પિરિટથી સતત વિદ્યાકર્મ કરતાં રહ્યાં. આજે બાર વર્ષના અંતે, અમારી વીતેલી યાત્રા પર દષ્ટિ નાખું છું તો ખૂબ જ આનંદ થાય છે કે બહુ જ ટૂંકા ગાળામાં અમે સમગ્ર રીતે પ્રાપ્ત કરેલી સિદ્ધિ આનંદદાયી અને ગૌરવવંત છે.

મારો શૈક્ષણિક સ્ટાફ સતત મારી સાથે રહ્યો છે. અનેક પ્રકારના શૈક્ષણિક વિશિષ્ટ વર્ગો, વિદ્યાર્થીના સર્વાંગી ઘડતરલક્ષી ખાસ વર્ગો, કારકિર્દીલક્ષી કાર્યક્રમો, રાજ્ય-રાષ્ટ્રીય-આંતરરાષ્ટ્રીય સંગોષ્ઠીઓ ઈત્યાદિનું સાતત્યપૂર્ણ આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. દર વર્ષે ભવ્ય સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો કરવામાં આવે, શૈક્ષણિક પ્રવાસ ગોઠવવામાં આવે, વિશિષ્ટ પ્રતિભાશાળી વ્યક્તિઓની ઉપસ્થિતિમાં વાર્ષિકોત્સવ ઉજવવામાં આવે... આવી પ્રવૃત્તિઓની યાદી ખૂબ લાંબી થાય છે. આ બધાંની સાથે સાથે શિક્ષણકાર્યને તો અગ્રતા જ આપવામાં આવે. એટલે, આનંદ તો એ વાતનો કે આ કૉલેજનો વિદ્યાર્થી ઉત્તમ ગુણાંકન સાથે ઉત્તીર્ણ તો થાય, અન્ય અનેક પ્રતિભાથી સમૃદ્ધ પણ બને.

સાંપ્રતની આ ક્ષણે ઊભાં રહી અતીત પર નજર નાખું છું તો દેખાય છે એક અત્યંત સમૃદ્ધ કર્મપથ. અનેક મહાનુભાવોનાં પગલાંથી પાવન થઈ છે આ સંસ્થા. પાંચ વાર તો માનનીય વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીજી પધાર્યા છે. મુખ્યમંત્રીશ્રી તરીકે માનનીય આનંદીબેન પટેલ પધાર્યાં છે. અનેક મંત્રીશ્રીઓ, મૅયરશ્રીઓ, સંસદસભ્યશ્રીઓ, ધારાસભ્યશ્રીઓ, ઉચ્ચ અધિકારીશ્રીઓ, શિક્ષણ વિભાગના સચિવશ્રીઓ અને કમિશનરશ્રીઓ, કુલપતિશ્રીઓ, વિદ્વાનશ્રીઓ, સાહિત્યકારો વગેરેએ આ સંસ્થામાં અનેક અવસરો પર પધારીને વિદ્યાચેતનાને પરિપ્લાવિત કરી છે. સમગ્ર રીતે જોઈએ તો બાર વર્ષની આ યાત્રા સુમધુર સ્મરણોથી સભર છે, વિદ્યાર્થીઓના પ્રેમથી મધુર છે અને કર્મના આનંદથી સમૃદ્ધ છે.

જીવનના ખૂબ સંતોષ સાથે ગવર્નમેન્ટ આર્ટ્સ કૉલેજમાં બાર વર્ષ પૂર્ણ કર્યાં. વયમર્યાદાને કારણે આ જ સંસ્થામાંથી નિવૃત્ત થવાનું આવ્યું છે. આમ તો આત્મીયતાને કારણે આ સંસ્થા છોડતાં દુઃખ થાય છે, પરંતુ સાથે સાથે એટલો આનંદ પણ છે કે એક ખૂબ જ સુંદર અને ભવ્ય પરંપરા સ્થાપિત કરી શકાઈ છે. આટલાં વર્ષ સુધી એક પ્રકારની કર્મઠ, પ્રવૃત્તિલક્ષી, સઘન વિદ્યાપ્રવૃત્તિથી સંસ્થાને ધમધમતી રાખી છે. આવનારાં વર્ષો એનાથી પણ અધિક ગતિથી ઉન્નતિ સિદ્ધ કરે એવી આશા છે અને શુભેચ્છાઓ પણ છે જ.

'કેકા'નો, મારા હસ્તકનો આ અંતિમ ગ્રંથ આપ સૌને અર્પણ કરતાં આનંદની સાથે સાથે અઢળક સ્મૃતિઓ પણ વહેંચું છું. મને સતત સહકાર આપનારા તમામ અધ્યાપકો, બિનશૈક્ષણિક કર્મચારીઓ, મારા વ્હાલા વિદ્યાર્થીઓ અને સહયોગ આપનાર અન્ય સર્વનો હૃદયપૂર્વક આભાર માનું છું. મા શારદાના મયૂરના કેકારવથી ગૂંજતું આ વિદ્યાઉપવન આપ સર્વને સાદર, સસ્નેહ અર્પણ...

વર્ષ ૨૦૧૮-૨૦૧૯નો ગૌરવાન્વિત દૃશ્યવૈભવ

અગિયારમો વાર્ષિકોત્સવ : મુખ્ય મહેમાન વિશ્વવિખ્યાત ચિત્રકાર શ્રી વૃંદાવન સોલંકી
૩.૪.૨૦૧૮

રોજગાર મેળો : ૭.૪.૨૦૧૮

ગુજરાત યુનિવર્સિટીના કુલપતિશ્રી ડૉ. હિમાંશુ પંડયાની વિશેષ ઉપસ્થિતિ

યોગદિનની ભવ્ય ઉજવણી

સ્વચ્છતા-અભિયાન

એડ્મિશન કાઉન્સેલિંગ

એચ.આઈ.વી. એઈડ્સગ્રસ્ત લોકો માટે ખાસ કાર્યક્રમ

ટ્રાફિક અવૅરનેસ પ્રોગામનું આયોજન

રોજગાર મેળાનું ભવ્ય આયોજન

સ્ટુડન્ટ્સ માસ્ટરી : સ્કિલ ડૅવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ

રુસાનો વિદ્યાર્થી કારકિર્દીઘડતર માટેનો કાર્યક્રમ

પ્રથમ વર્ષ બી.એ.ના વિદ્યાર્થીઓ માટે પ્રવેશોત્સવ

અર્થશાસ્ત્ર વિભાગ દ્વારા અભ્યાસક્રમ અંગેના કાર્યક્રમનું આયોજન

સ્વાતંત્ર્યદિનની ઉજવણી : મુખ્ય મહેમાન શ્રી કે. બી. ઉપાધ્યાય, સી.ઈ.ઓ., કે.સી.જી.

ઈન્ડોલોજીમાં એમ.એ. વિશેના માર્ગદર્શન અંગે કાર્યક્રમ

યોગતાલીમ શિબિર

ટૅબલેટ વિતરણ સમારંભ

સ્પૉર્ટ્સ ડૅની ઉજવણી

કૉલેજ માટે સુવર્ણ પર્વ

GSIRF પ્રમાણપત્ર એનાયત અને પ્લૅસમેન્ટમાં ઉત્તમ કામગીરી માટેનો માન. શિક્ષણમંત્રીશ્રી તરફથી ઍવોર્ડ

રક્તદાન શિબિરનું આયોજન

કૅન્સર અવૅરનેસ પ્રોગ્રામ

વીમેન્સ સૅલ પ્રોગ્રામ

ફિનિશિંગ સ્કૂલ ઈવેન્ટ

ગેસ્ટ લૅક્ચરનું આયોજન

પોલીસ વિભાગ દ્વારા જૂડોની ટ્રેઈનીંગ

રોજગાર મેળાનું આયોજન

મૅગા જૉબ ફૅરનું ભવ્ય આયોજન

મનોવિજ્ઞાન વિભાગ દ્વારા હિપ્નોસિસ અંગેના કાર્યક્રમનું આયોજન

રોજગાર મેળાનું આયોજન

પ્રજાસત્તાકદિનની ઉજવણી, વૃક્ષારોપણ કાર્યક્રમ અને પુસ્તકવિમોચન
મુખ્ય મહેમાન : પદ્મશ્રી જોરાવરસિંહ જાદવ

પ્લૅસમેન્ટ પ્રોગ્રામ

અન્ય એક રોજગાર મેળાનું આયોજન : વર્ષ દરમિયાન સાતત્યપૂર્ણ રોજગાર મેળા દ્વારા ભરતીપ્રક્રિયા

સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલની પ્રતિમાનો અનાવરણવિધિ

પદ્મશ્રી કે. કા. શાસ્ત્રીજીની જન્મજયંતીની ઉજવણી

સ્પૉર્ટ્સની અનેકવિધ પ્રવૃત્તિઓ

રમતગમતક્ષેત્રે યશસ્વી પ્રદાન

ટૅલેન્ટ ડૅની ભવ્ય પ્રસ્તુતિ

અતીતની વાટેથી આલોકમાં...

ડૉ. ગીતા પંડ્યા
આચાર્યા

એક ભવ્ય સંસ્થાના વિકાસ અને વિલાસના સાક્ષી બનવાનું ગમે જ. અને એમાં પણ એ વિકાસ અને વિલાસનો રસ્તો પોતે જ અંકે કર્યો હોય ત્યારે આનંદ બેવડાઈ જાય. ૨૦૦૭થી આજપર્યંતની બાર વર્ષની ગવર્નમેન્ટ આર્ટ્સ કૉલેજની વિદ્યાયાત્રામાં આરંભથી લઈને આ બિંદુ સુધી આચાર્યા તરીકે સેવા આપી એ મારા જીવનની મોંઘી મૂડી છે. વિદ્યાકીય કાર્યની સાથેસાથે અનેકવિધક્ષેત્રે જે પ્રવૃત્તિઓ કરવામાં આવી એ આનંદદાયી છે, ગૌરવાન્વિત છે. સાંપ્રતના મિનારા પરથી વ્યતીતના પથ પર દૃષ્ટિપાત કરતાં એક પ્રસન્નકર પરિતોષ અનુભવાય છે. સમગ્ર રીતે સંસ્થાકીય કાર્યવૈભવ આપ સૌના કરકમલમાં ધરીને ધન્યતા અનુભવું છું.

કોઈ પણ વિદ્યાસંસ્થા સમાજની સામૂહિક મૂડી છે. સરકારશ્રી અને સમાજ એને સાથેસાથે સમૃદ્ધ કરે, કેમ કે, કૉલેજ તો સાંસ્કૃતિક ઘટનાનું એક પૃષ્ઠ હોય છે. ગુજરાતના વંદનીય સાક્ષર શ્રી કે. કા. શાસ્ત્રીના વિદ્વત્કર્મને કાયમી ભવ્ય અંજલિ આપવા માટે માનનીય શ્રી નરેન્દ્ર મોદીસાહેબે પોતાના સંકલ્પના બળે આ ભવ્ય શૈક્ષણિક સંસ્થાની સ્થાપના કરી છે. ગુજરાતની બે મહાવિભૂતિ સાથે જોડાયેલી આ સંસ્થાને સતત બળ અને પ્રોત્સાહન મળતું રહ્યું છે. સંસ્થાના સકારાત્મક અને ઉચ્ચ આયાસને કારણે દસ વર્ષમાં જે કંઈ ઉત્તમ કર્મ કરી શકાયું છે એનો ખૂબ આનંદ છે, ગૌરવ પણ છે.

વર્ષ ૨૦૦૭માં સ્થપાયેલ ગવર્નમેન્ટ આર્ટ્સ કૉલેજ વર્ષ ૨૦૧૯માં બાર વર્ષ પૂર્ણ કરે છે ત્યારે જાણે સિદ્ધિનાં દસ અદ્‌ભુતરસિક સોપાન સર કરે છે. દસ વર્ષના અંતે, અગિયારમા વર્ષના માર્ગ પર વ્યતીતની વાટે દૃષ્ટિ કરતાં જણાય છે કે આ સંસ્થાના ચંદરવામાં અનેક રંગો પૂરાયા છે અને સમગ્ર માહોલ રંગરાગથી યુક્ત છે, શિક્ષણ અને શિક્ષણેતર આયામોના અર્થમાં. આ સંસ્થાએ દસ વર્ષના ગાળામાં અનેક મહાનુભાવોના સંગ અને સહયોગમાં સુવર્ણમય ક્ષણોનો સુંદરતમ હાર ગૂંથ્યો છે. આ પ્રસંગે એવા મહાનુભાવોની સ્મૃતિઓને સાદર, સાનંદ વાગોળવાનો કે સંભારવાનો અમારે મન સ્મૃતિમહોત્સવ છે.

ગત વર્ષમાં પધારેલા મહાનુભાવો, સર્વની મુલાકાત ઈત્યાદિની સુંદરમધુર સ્મૃતિઓ હૈય છે. અહીં એક યાદી પ્રસ્તુત છે :

માનનીય મુખ્યમંત્રી શ્રી નરેન્દ્ર મોદીની મુલાકાત :

૧. ભૂમિપૂજનનો પ્રસંગ : તા. ૨૯.૬.૨૦૦૬

૨. કૅરિયર ડૅવલપમેન્ટ, ટૅમ્પલ મૅનેજમેન્ટ અને ફોરેઈન લૅંગ્વજિઝના ઉદ્‌ઘાટન-પ્રસંગ : તા. ૭.૯.૨૦૦૭

૩. ભવ્ય શૈક્ષણિક ભવનના લોકાર્પણવિધિ-પ્રસંગ : તા. ૧૪.૬.૨૦૦૮

૪. પદ્મશ્રી કે. કા. શાસ્ત્રી સ્મૃતિકક્ષનો લોકાર્પણવિધિ-પ્રસંગ : ૫.૬.૨૦૧૧

૫. એમ.સી.એ. ભવનનિર્માણનો ખાતમુહૂર્ત-પ્રસંગ : ૧૫.૮.૨૦૧૩

માનનીય મુખ્યમંત્રી શ્રીમતી આનંદીબેન પટેલની મુલાકાત :

૧. એમ.સી.એ.ના નવ્ય ભવનની ઉદ્‌ઘાટનવિધિ : ૮.૧૧.૨૦૧૪

માનનીય મંત્રીશ્રીઓની મુલાકાત :

૧. મંત્રીશ્રી આનંદીબેન પટેલ

૨. મંત્રીશ્રી રમણલાલ વોરા

૩. મંત્રીશ્રી માયાબેન કોડનાની

૪. મંત્રીશ્રી નીતિનભાઈ પટેલ

૫. મંત્રીશ્રી ભૂપેન્દ્રસિંહ ચુડાસમા

૬. મંત્રીશ્રી વસુબેન ત્રિવેદી

સાંસદશ્રી, ધારાસભ્યશ્રીની મુલાકાત :

૧. સાંસદશ્રી હરિન પાઠક

૨. સાંસદશ્રી ડૉ. કિરીટ સોલંકી

૩. ધારાસભ્યશ્રી વલ્લભભાઈ કાકડિયા

૪. ધારાસભ્યશ્રી હસમુખભાઈ પટેલ

૫. ધારાસભ્યશ્રી સુરેશભાઈ પટેલ

૬. પૂર્વધારાસભ્યશ્રી કમલેશભાઈ પટેલ

મેયરશ્રી, ડેપ્યૂટી મેયરશ્રીની મુલાકાત :

૧. મેયરશ્રી અસિત વોરા
૨. મેયરશ્રી મીનાક્ષીબેન પટેલ
૩. ડેપ્યુટી મેયરશ્રી દર્શનાબેન વાઘેલા
૪. ડેપ્યુટી મેયરશ્રી જિતેન્દ્ર દેસાઈ

શિક્ષણ વિભાગના ઉચ્ચ અધિકારીશ્રીઓની મુલાકાત :

૧. શિક્ષણ સચિવશ્રી પી. પનિરવેલ
૨. શિક્ષણ સચિવશ્રી હસમુખ અઢિયા
૩. શિક્ષણ સચિવશ્રી આનંદમોહન તિવારી
૪. શિક્ષણ સચિવશ્રી મુકેશ પૂરી
૫. ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનરશ્રી રાજીવ ગુપ્તા
૬. ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનરશ્રી જયંતી રવિ
૭. શિક્ષણ સચિવશ્રી અંજુ શર્મા
૮. ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશનરશ્રી કે.બી. ઉપાધ્યાય

વિવિધ યુનિવર્સિટીના કુલપતિશ્રીઓની મુલાકાત :

૧. શ્રી ડૉ. પરિમલ ત્રિવેદી, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
૨. શ્રી ડૉ. અવધેશકુમાર સિંહ, ડૉ. આંબેડકર ઑપન યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
૩. શ્રી પંકજ જાની, શ્રી સોમનાથ સંસ્કૃત યુનિવર્સિટી, વેરાવળ
૪. શ્રી મનોજ સોની, ડૉ. આંબેડકર ઑપન યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
૫. શ્રી કમલેશ જોષીપુરા, આઈ.આઈ.ટી.ઈ. યુનિવર્સિટી, ગાંધીનગર
૬. શ્રી એમ. એન. પટેલ, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ

૭. શ્રી પંકજ એલ. જાની, ડૉ. આંબેડકર ઑપન યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ

૮. શ્રી ડૉ. હિમાંશુ પંડયા, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ

વાર્ષિકોત્સવ પ્રસંગે પધારેલા મહાનુભાવો :

૧. શ્રી જિતેન્દ્ર શાહ, નિયામક, એલ. ડી. ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઑફ ઈન્ડોલોજી, વર્ષ ૨૦૦૭-૨૦૦૮

૨. શ્રી પંકજ જાની, શ્રી સોમનાથ સંસ્કૃત યુનિવર્સિટી, વેરાવળ, વર્ષ ૨૦૦૯-૨૦૧૦

૩. શ્રી ગૌતમ પટેલ, આંતર્રાષ્ટ્રીય ખ્યાતિપ્રાપ્ત, રાષ્ટ્રપતિશ્રી દ્વારા પુરસ્કૃત વિદ્વાન, વર્ષ ૨૦૧૦-૨૦૧૧

૪. શ્રી રાજેન્દ્ર શુક્લ, સુપ્રસિદ્ધ કવિ, વર્ષ ૨૦૧૧-૨૦૧૨

૫. શ્રી વિજય પંડયા, રાષ્ટ્રપતિશ્રી દ્વારા પુરસ્કૃત સંસ્કૃત ભાષાના વિદ્વાન, વર્ષ ૨૦૧૧-૨૦૧૨

૬. શ્રી ચિનુ મોદી, સુપ્રસિદ્ધ કવિ, વર્ષ ૨૦૧૨-૨૦૧૩

૭. શ્રી વાસુદેવ પાઠક, સુપ્રસિદ્ધ સંસ્કૃત સર્જક, વર્ષ ૨૦૧૩-૨૦૧૪

૮. શ્રી સતીશ વ્યાસ, સુપ્રસિદ્ધ નાટ્યકાર અને વક્તા, વર્ષ ૨૦૧૪-૨૦૧૫

૯. શ્રી રઘુવીર ચૌધરી, જ્ઞાનપીઠ પુરસ્કારથી સમ્માનિત પ્રસિદ્ધ સાહિત્યકાર, વર્ષ ૨૦૧૫-૨૦૧૬

૧૦. શ્રી માધવ રામાનુજ, નરસિંહ મહેતા સમ્માનથી વિભૂષિત અગ્રગણ્ય કવિશ્રી, વર્ષ ૨૦૧૬-૨૦૧૭

૧૧. શ્રી વૃદાવન સોલંકી, વિશ્વપ્રસિદ્ધ ચિત્રકાર

સ્વાતંત્ર્યદિનની ઉજવણી નિમિત્તે પધારેલા મહાનુભાવો :

૨૦૦૭ : યુનિવર્સિટીમાં પ્રથમ આવેલ વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા

૨૦૦૮ : અમદાવાદના મેયર શ્રી અસિત વોરા

૨૦૦૯ : અમદાવાદના સાંસદ શ્રી ડૉ. કિરીટ સોલંકી

૨૦૧૦ : રખિયાલ વિસ્તારના ધારાસભ્ય શ્રી વલ્લભભાઈ કાકડિયા

૨૦૧૧ : ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ, અમદાવાદ મ્યુનિ. સ્ટેન્ડિંગ કમિટિના સભ્ય

૨૦૧૨ : કુલપતિ શ્રી કમલેશ જોષીપુરા, આઈ.આઈ.ટી.ઈ. યુનિવર્સિટી,ગાંધીનગર

૨૦૧૩ : શ્રી એમ. આર. ઉપાધ્યાય, ઉચ્ચ શિક્ષણ વિભાગના પૂર્વ નિયામકશ્રી

૨૦૧૪ : શ્રી અસિત વોરા, પૂર્વ મેયરશ્રી, શહેરી અગ્રણીશ્રી

૨૦૧૫ : શ્રી આર. યુ. પુરોહિત, સંયુક્ત શિક્ષણ નિયામકશ્રી

૨૦૧૬ : ખ્યાતિપ્રાપ્ત ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થીશ્રીઓ

૨૦૧૭ : ડૉ. કિરીટ સોલંકી, સાંસદશ્રી

૨૦૧૮ : શ્રી કે.બી. ઉપાધ્યાય, સી.ઈ.ઓ., કેસીજી.

પ્રજાસત્તાકદિનની ઉજવણી નિમિત્તે પધારેલા મહાનુભાવો :

૨૦૦૮ : યુનિવર્સિટીમાં પ્રથમ આવેલ વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા

૨૦૦૯ : કુલપતિ શ્રી પરિમલ ત્રિવેદી, યુનિવર્સિટી,અમદાવાદ

૨૦૧૦ : કુલપતિ શ્રી મનોજ સોની, ડૉ. આંબેડકર ઑપન યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ

૨૦૧૧ : શ્રી કમલેશ પટેલ, પૂર્વધારાસભ્યશ્રી, મણિનગર

૨૦૧૨ : ડેપ્યુટી મેયર શ્રીમતી દર્શનાબેન વાઘેલા, અમદાવાદ મ્યુનિ.

૨૦૧૩ : અમરાઈવાડી વિસ્તારના ધારાસભ્ય શ્રી હસમુખભાઈપટેલ

૨૦૧૪ : ડેપ્યુટી મેયર શ્રી જિતેન્દ્ર દેસાઈ, અમદાવાદ મ્યુનિ.

૨૦૧૫ : ધારાસભ્યશ્રી સુરેશ પટેલ, મણિનગર વિસ્તાર

૨૦૧૬ : પૂર્વ ન્યાયમૂર્તિશ્રી એમ. એસ. પરીખ.

૨૦૧૭ : શ્રી જિતેન્દ્ર શાહ, નિયામક, એલ. ડી. ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઑફ ઈન્ડોલોજી, અમદાવાદ

૨૦૧૮ : ડૉ. સંજય કચોટ, સ્ટેટ હૅડ, ન્યૂઝ ૧૮

૨૦૧૯ : પદ્મશ્રી જોરાવરસિંહ જાદવ, પ્રસિદ્ધ લોકકલાવિદ્

મેગા પ્લેસમેન્ટ કેમ્પ-૨૦૧૯ અંતર્ગત પધારેલ મહાનુભાવો

૧. ધારાસભ્યશ્રી હસમુખ પટેલ, અમરાઈવાડી વિસ્તાર

૨. ડો. એ.યુ. પટેલ, એડવાઈઝરશ્રી, કેસીજી.

૩. શ્રી એસ.કે. પ્રજાપતિ, નાયબ કમિશનરશ્રી, શિક્ષણ વિભાગ

૪. શ્રી એસ. આર. વિજયવર્ગીય, મદદનીશ નિયામકશ્રી, રોજગાર કચેરી, અમદાવાદ.

૫. શ્રી જી.પી. વડોદરિયા, આચાર્યશ્રી, એલ. ડી. એન્જિનીયરીંગ કોલેજ, અમદાવાદ.

૬. ડો. એમ.જી. ભટ્ટ, આચાર્યશ્રી, શ્રી કે. કા. શાસ્ત્રી સરકારી વાણિજ્ય કોલેજ, અમદાવાદ.

૭. શ્રી પ્રદીપભાઈ જોષી, ગુરુજી, આનંદ આશ્રમ, અમદાવાદ.

આ સંસ્થાને શૈક્ષણિકક્ષેત્રે ગૌરવ અપાવવામાં પ્રાધ્યાપકશ્રીઓએ પણ પ્રસંશાપાત્ર કામગીરી કરી છે. સરકારશ્રીના નિયમાનુસાર કાયમી અને હંગામી કે મુલાકાતી અધ્યાપકો તરીકે જોડાયેલા તમામે નમૂનારૂપ કામગીરી કરી છે. વર્ષ અને વિષય પ્રમાણે કામગરી કરનારા પ્રાધ્યાપકોની યાદી નીચે પ્રમાણે છે :

ગુજરાતી વિભાગ :

૨૦૦૭-૨૦૦૮ : ડૉ. આરતી ત્રિવેદી, પ્રો. નિસર્ગ આહીર

૨૦૦૮-૨૦૦૯ : પ્રો. નિસર્ગ આહીર, પ્રો. આરતી પટેલ

૨૦૦૯-૨૦૧૦ : પ્રો. નિસર્ગ આહીર, ડૉ. જિતેન્દ્ર ખરાડી

૨૦૧૦-૨૦૧૧ : પ્રો. નિસર્ગ આહીર, ડૉ. વર્ષા પ્રજાપતિ, પ્રો. સંજય ચોટલિયા

૨૦૧૧-૨૦૧૨ : પ્રો. નિસર્ગ આહીર, ડૉ. પન્ના ત્રિવેદી

૨૦૧૨-૨૦૧૩ : પ્રો. નિસર્ગ આહીર, ડૉ. પ્રવીણ રથવી

૨૦૧૩-૨૦૧૪ : પ્રો. નિસર્ગ આહીર, ડૉ. પ્રવીણ રથવી

૨૦૧૪-૨૦૧૫ : પ્રો. નિસર્ગ આહીર, ડૉ. પ્રવીણ રથવી

૨૦૧૫-૨૦૧૬ : પ્રો. નિસર્ગ આહીર, ડૉ. પ્રવીણ રથવી, ડૉ. આરતી સોની

૨૦૧૬-૨૦૧૭ : પ્રો. નિસર્ગ આહીર, ડૉ. પ્રવીણ રથવી, ડૉ. આરતી સોની

૨૦૧૭-૨૦૧૮ : પ્રો. નિસર્ગ આહીર, ડૉ. પ્રવીણ રથવી, ડૉ. આરતી સોની

૨૦૧૮-૨૦૧૯ : ડૉ. પ્રવીણ રથવી, ડૉ. આરતી સોની, ડૉ. સુરેશભાઈ સુડિયા

સંસ્કૃત વિભાગ :

૨૦૦૭-૨૦૦૮ : પ્રો. જેસિંગ વાંઝા, ડૉ. મહેશ પટેલ

૨૦૦૮-૨૦૦૯ : ડૉ. મહેશ પટેલ, ડૉ. મયૂર વ્યાસ, પ્રો. ભારતી પટેલ

૨૦૦૯-૨૦૧૦ : ડૉ. મહેશ પટેલ, પ્રો. અનિલ પટેલ, પ્રો. કમલેશ પટેલ

૨૦૧૦-૨૦૧૧ : ડૉ. મહેશ પટેલ, ડૉ. સાગર પંડયા, ડૉ. અખિલેશ દ્વિવેદી, ડૉ. હીના ઠક્કર

૨૦૧૧-૨૦૧૨ : ડૉ. મહેશ પટેલ, ડૉ. વિષ્ણુ રાવલ

૨૦૧૨-૨૦૧૩ : ડૉ. મહેશ પટેલ, ડૉ. કિન્નરી પંચોલી, ડૉ. હેમલ રોહિત

૨૦૧૩-૨૦૧૪ : ડૉ. મહેશ પટેલ, ડૉ. કિન્નરી પંચોલી

૨૦૧૪-૨૦૧૫ : ડૉ. મહેશ પટેલ, ડૉ. કિન્નરી પંચોલી, ડૉ. નેહલ પંડયા

૨૦૧૫-૨૦૧૬ : ડૉ. મહેશ પટેલ, ડૉ. કિન્નરી પંચોલી, ડૉ. નેહલ પંડયા

૨૦૧૬-૨૦૧૭ : ડૉ. કિન્નરી પંચોલી, ડૉ. નેહલ પંડયા, પ્રો. શૈલેષકુમાર રાઉલજી

૨૦૧૭-૨૦૧૮ : ડૉ. કિન્નરી પંચોલી, ડૉ. નેહલ પંડયા, પ્રો. શૈલેષકુમાર રાઉલજી

૨૦૧૮-૨૦૧૯ : ડૉ. કિન્નરી પંચોલી, ડૉ. નેહલ પંડયા, પ્રો. શૈલેષકુમાર રાઉલજી

અંગ્રેજી વિભાગ :

૨૦૦૭-૨૦૦૮ : પ્રો. મુકેશ વ્યાસ

૨૦૦૮-૨૦૦૯ : પ્રો. મુકેશ વ્યાસ, પ્રો. સ્મિત હરિયાણી

૨૦૦૯-૨૦૧૦ : પ્રો. અમિતા મુન્દ્રા, પ્રો. રજની મેવાડા, પ્રો. પલક પટેલ

૨૦૧૦-૨૦૧૧ : ડૉ. પ્રેમકુમાર સિંગ, પ્રો. ભાવના પાંડે, પ્રો. ઈશાન ભાવસાર, પ્રો. ખુશ્બૂ રાઠોડ

૨૦૧૧-૨૦૧૨ : પ્રો. મુબિના કુરેશી, પ્રો. આસ્મા મન્સૂરી, પ્રો. હિરલ પનારા

૨૦૧૨-૨૦૧૩ : પ્રો. જય મહેતા, પ્રો. પૂર્વી પંડયા

૨૦૧૩-૨૦૧૪ : પ્રો. અનસુયા મહેતા, પ્રો. ખુશ્બૂ ઝાલા, પ્રો. મુકેશ પરમાર

૨૦૧૪-૨૦૧૫ : પ્રો. અનસુયા મહેતા, પ્રો. મુકેશ પરમાર

૨૦૧૫-૨૦૧૬ : પ્રો. અનસુયા મહેતા, પ્રો. વિનિતા સંદુ, પ્રો. અંજલિ સોલંકી, પ્રો. મોનિકા કોલી

૨૦૧૬-૨૦૧૭ : પ્રો. અનસુયા મહેતા, પ્રો. હેતલ રાજપૂત, પ્રો. અંજલિ સોલંકી, પ્રો. મોનિકા કોલી

૨૦૧૭-૨૦૧૮ : પ્રો. અનસુયા મહેતા, પ્રો. હેતલ રાજપૂત, પ્રો. અંજલિ સોલંકી, પ્રો. મોનિકા કોલી

૨૦૧૮-૨૦૧૯ : પ્રો. અનસુયા મહેતા, પ્રો. ગાયત્રીબેન પટેલ, પ્રો. હેતલ રાજપૂત, પ્રો. મોનિકા કોલી

મનોવિજ્ઞાન વિભાગ :

૨૦૦૭-૨૦૦૮ : ડૉ. તૃષા દેસાઈ

૨૦૦૮-૨૦૦૯ : ડૉ. તૃષા દેસાઈ, ડૉ. કમલેશ પટેલ

૨૦૦૯-૨૦૧૦ : ડૉ. તૃષા દેસાઈ, પ્રો. કિરણ વાઘેલા

૨૦૧૦-૨૦૧૧ : ડૉ. તૃષા દેસાઈ, ડૉ. મોહમ્મદ હાફીઝ કઠિયારા, પ્રો. પ્રિયંકા ઠક્કર

૨૦૧૧-૨૦૧૨ : ડૉ. તૃષા દેસાઈ, ડૉ. કમલેશ પટેલ, પ્રો. અશ્વિન આમરણિયા, પ્રો. વિભા દવે

૨૦૧૨-૨૦૧૩ : ડૉ. તૃષા દેસાઈ, પ્રો. સતીશ સક્સેના, પ્રો. મિત્તલ વેકરિયા

૨૦૧૩-૨૦૧૪ : ડૉ. તૃષા દેસાઈ, ડૉ. મેઘના પટેલ, ડૉ. શિલ્પા સિદપરા

૨૦૧૪-૨૦૧૫ : ડૉ. તૃષા દેસાઈ, ડૉ. કમલેશ પટેલ, ડૉ. અશોક પટેલ

૨૦૧૫-૨૦૧૬ : ડૉ. તૃષા દેસાઈ, ડૉ. કમલેશ પટેલ, ડૉ. અશોક પટેલ, ડૉ. મિતલ વેકરિયા

૨૦૧૬-૨૦૧૭ : ડૉ. કમલેશ પટેલ, ડૉ. અશોક પટેલ, ડૉ. નીકિતા સોનારા

૨૦૧૭-૨૦૧૮ : ડૉ. કમલેશ પટેલ, ડૉ. નીકિતા સોનારા, પ્રો. દિવ્યા વાળંદ

૨૦૧૮-૨૦૧૯ : ડૉ. સંગીતાબેન શાસ્ત્રી, ડૉ. કમલેશ પટેલ, ડૉ. નીકિતા સોનારા, પ્રો. શિવાની ભદૌરિયા

અર્થશાસ્ત્ર વિભાગ :

૨૦૦૭-૨૦૦૮ : ડૉ. ગીતા પંડયા, પ્રો. અરવિંદ મ્યાત્રા

૨૦૦૮-૨૦૦૯ : ડૉ. ગીતા પંડયા, પ્રો. અલ્પેશ પટેલ

૨૦૦૯-૨૦૧૦ : ડૉ. ગીતા પંડયા, પ્રો. જગદીશ પરમાર, પ્રો. શૈલેષ ચાવડા

૨૦૧૦-૨૦૧૧ : ડૉ. ગીતા પંડયા, પ્રો. જગદીશ પરમાર, પ્રો. શૈલેષ ચાવડા

૨૦૧૧-૨૦૧૨ : ડૉ. ગીતા પંડયા, ડૉ. કેતન મહેતા, પ્રો. શૈલેષ ચાવડા

૨૦૧૨-૨૦૧૩ : ડૉ. ગીતા પંડયા, ડૉ. કેતન મહેતા, પ્રો. જિજ્ઞેશ પૂરબિયા

૨૦૧૩-૨૦૧૪ : ડૉ. ગીતા પંડયા, પ્રો. જગદીશ પરમાર, ડૉ. કેતન મહેતા

૨૦૧૪-૨૦૧૫ : ડૉ. ગીતા પંડયા, પ્રો. જગદીશ પરમાર, ડૉ. કેતન મહેતા

૨૦૧૫-૨૦૧૬ : ડૉ. ગીતા પંડયા, પ્રો. જગદીશ પરમાર, ડૉ. કેતન મહેતા

૨૦૧૬-૨૦૧૭ : ડૉ. ગીતા પંડયા, પ્રો. જગદીશ પરમાર, ડૉ. અનિતા પટેલ

૨૦૧૭-૨૦૧૮ : ડૉ. ગીતા પંડયા, પ્રો. જગદીશ પરમાર, ડૉ. અનિતા પટેલ

૨૦૧૮-૨૦૧૯ : ડૉ. ગીતા પંડયા, પ્રો. જગદીશ પરમાર, પ્રો. રશ્મિ ગુપ્તા, ડૉ. અનિતા પટેલ

પ્રાચ્યવિદ્યા વિભાગ :

૨૦૦૭-૨૦૦૮ : ડૉ. મનીષા ભટ્ટ

૨૦૦૮-૨૦૦૯ : ડૉ. મનીષા ભટ્ટ

૨૦૦૯-૨૦૧૦ : ડૉ. મનીષા ભટ્ટ, પ્રો. ભૂમિ બ્રહ્મભટ્ટ, પ્રો. સ્વીટી પટેલ

૨૦૧૦-૨૦૧૧ : ડૉ. મનીષા ભટ્ટ, પ્રો. ભૂમિ બ્રહ્મભટ્ટ, પ્રો. સ્વીટી પટેલ

૨૦૧૧-૨૦૧૨ : ડૉ. મનીષા ભટ્ટ, પ્રો. સ્વીટી પટેલ

૨૦૧૨-૨૦૧૩ : ડૉ. મનીષા ભટ્ટ

૨૦૧૩-૨૦૧૪ : ડૉ. મનીષા ભટ્ટ

૨૦૧૪-૨૦૧૫ : પ્રો. આભા ત્રિપાઠી, ડૉ. મનીષા ભટ્ટ

૨૦૧૫-૨૦૧૬ : પ્રો. આભા ત્રિપાઠી, ડૉ. મનીષા ભટ્ટ

૨૦૧૬-૨૦૧૭ : પ્રો. આભા ત્રિપાઠી, ડૉ. મનીષા ભટ્ટ

૨૦૧૭-૨૦૧૮ : પ્રો. આભા ત્રિપાઠી, ડૉ. મનીષા ભટ્ટ

૨૦૧૮-૨૦૧૯ : ડૉ. મનીષા ભટ્ટ, પ્રો. વંસુધરા પટેલ

સંસ્થાના આંગણે પધારેલા અનેક મહાનુભાવોને કારણે વિદ્યાર્થીઓને અનેક ક્ષેત્રે લાભ થયો છે. નિયત અભ્યાસક્રમની સાથે સાથે કરવામાં આવતી અનેક પ્રવૃત્તિઓને કારણે અમારી સંસ્થાના વિદ્યાર્થી ઘણી દિશામાં કાર્યરત બની શક્યા છે. આંગણે પધારેલા મહાનુભાવોએ એમનામાં પ્રેરણાનું પ્રત્યક્ષ અથવા પરોક્ષ અમી પાયું છે. અમારી યાત્રાના પરમ સીમાસ્તંભોને સ્મરતાં આનંદાનુભૂતિ થાય છે.

દસ વર્ષનાં આ દસ સુવર્ણ સોપાનના પૂરાયેલ તેજ અને પ્રકાશના સંદર્ભે બધું જ ઝળહળ અને ભવ્યોજ્જ્વલ દેખાય છે. વિદ્યોપાસના કરતાં કરતાં જીવનનાં જે અન્ય અંગો છે એને પણ અનુપમ કરવા માટે વિદ્યાર્થીઓ માટે શિક્ષણેતર પ્રવૃત્તિઓ પણ જરૂરી છે. એટલે, વિદ્યાર્થીઓમાં સેવા, જાગૃતિ, નેતૃત્વ, પરિશ્રમ જેવા અનેક સંસ્કારો પ્રગટે તે માટે અમારી સંસ્થા સતત પ્રવૃત્તિશીલ રહી છે. આ સામયિકના આરંભે આપવામાં આવેલ તસવીરી સૃષ્ટિ અને અંતે આપવામાં આવેલ પ્રવૃત્તિઓની યાદી પરથી કોઈ પણ સુજ્ઞ જનને ખ્યાલ આવશે કે વર્ષ દરમિયાન અનેક પ્રકારની પ્રવૃત્તિઓ સંસ્થા દ્વારા, આચાર્યા દ્વારા, અધ્યાપકો દ્વારા અને વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા સતત કરવામાં આવે છે. વિદ્યાર્થીઓનું જીવન સર્વાંગી બને તે માટે ખાસ કાળજી લેવામાં આવે છે.

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૭-૨૦૧૮ દરમિયાન અમારી સંસ્થાના પ્રાધ્યાપકશ્રીઓ જે વિશિષ્ટ સિદ્ધિ હાંસલ કરી તેની સાદર, સાનંદ નોંધ લઉં છું અને સર્વને હૃદયપૂર્વકનાં અભિનંદન પાઠવું છું :

- આચાર્યશ્રી ડૉ. ગીતાબેન પંડયાએ મેગા પ્લેસમેન્ટ કેમ્પ-૨૦૧૯ અંતર્ગત અમદાવાદ જિલ્લામાં ઝોન-૧ નોડ-૪ તરીકેનાં નોડલ ઓફિસર તરીકેની કામગીરી બજાવી. સદર કેમ્પમાં ૨૧ કોલેજો અને ૪૮ કંપનીઓ સહભાગી થઈ હતી.
- આચાર્યશ્રી ડૉ. ગીતાબેન પંડયાને મેગા પ્લેસમેન્ટ કેમ્પ-૨૦૧૯ અંતર્ગત Best Placement Brochure માટે માનનીય શિક્ષણમંત્રીશ્રી ભૂપેન્દ્રસિંહ ચુડાસમાના હસ્તે પ્રમાણપત્ર એનાયત કરવામાં આવ્યું.
- આચાર્યશ્રી ડૉ. ગીતાબેન પંડયાને ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અર્થશાસ્ત્ર વિષયમાં પી.એચ.ડી. નાં માર્ગદર્શક તરીકેની માન્યતા મળી.
- આચાર્યશ્રી ડૉ. ગીતાબેન પંડયાની ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અર્થશાસ્ત્ર વિષયમાં બોર્ડ ઓફ સ્ટડીઝના સભ્ય તરીકે નિમણૂક થઈ.
- સંસ્કૃત વિભાગનાં અધ્યક્ષા ડૉ. કિન્નરીબેન પંચોલીની ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સંસ્કૃત વિષયમાં બોર્ડ ઓફ સ્ટડીઝના સભ્ય તરીકે નિમણૂક થઈ.
- સંસ્કૃત વિભાગનાં અધ્યક્ષા ડૉ. કિન્નરીબેન પંચોલીએ રાષ્ટ્રીય પરિસંવાદમાં શોધપત્ર પ્રસ્તુત કર્યુ.
- સંસ્કૃત વિભાગનાં અધ્યક્ષા ડૉ. કિન્નરીબેન પંચોલીએ સમર્પણ આર્ટ્સ કોલેજ ખાતે વિદ્યાર્થી સજ્જતા શિબિરમાં વ્યાખ્યાન આપ્યું.
- સંસ્કૃત વિભાગનાં અધ્યક્ષા ડૉ. કિન્નરીબેન પંચોલીએ મેગા પ્લેસમેન્ટ કેમ્પ-૨૦૧૯ અંતર્ગત પ્લેસમેન્ટ ઓફિસરની કામગીરી સંભાળી.
- સંસ્કૃત વિભાગનાં અધ્યાપિકા ડૉ. નેહલબેન પંડયાને ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સંસ્કૃત વિષયમાં પી.એચ.ડી.નાં માર્ગદર્શક તરીકેની માન્યતા મળી.
- મનોવિજ્ઞાન વિભાગનાં અધ્યાપક ડૉ. કમલેશભાઈ પટેલની ગુજરાત યુનિવર્સિટી, મનોવિજ્ઞાન વિષયમાં બોર્ડ ઓફ સ્ટડીઝના સભ્ય તરીકે નિમણૂક થઈ.
- અર્થશાસ્ત્ર વિભાગના અધ્યાપક પ્રો. જગદીશભાઈ પરમારની ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અર્થશાસ્ત્ર વિષયમાં બોર્ડ ઓફ સ્ટડીઝના સભ્ય તરીકે નિમણૂક થઈ.

આ રીતે, કૉલેજના આરંભના વર્ષ ૨૦૦૭થી અત્યાર સુધીનો શિક્ષણ અને અન્ય પ્રવૃત્તિઓનો આલેખ દોરતાં જે જે માનવસંધાનના વિવિધ રંગો પૂરાયા છે તેનો એક અનુપમ ચંદરવો રચાય છે. પ્રસિદ્ધ સાક્ષર પદ્મશ્રી કે. કા. શાસ્ત્રીજીની પુણ્ય સ્મૃતિમાંથી આકારિત થયેલ આ શૈક્ષણિક સંસ્થામાં એમનાં કર્મને છાજે તેવી જ ગૌરવવંત વ્યક્તિઓની પરબ મંડાય એ સહજ-સવાભાવિક છે.

ગઝલનું સ્વરૂપ

રાજેશ્વરી આનંદ
એસ.વાય.બી.એ.
ગવર્નમેન્ટ આર્ટ્સ કૉલેજ
મણિનગર, અમદાવાદ

ગુજરાતી ભાષા માટે ગઝલ વિદેશી કાવ્યસ્વરૂપ છે. પરંતુ, ઉર્દૂ પછીથી કોઈ પણ ભારતીય ભાષામાં ગઝલ સૌથી વધારે સફળ અને સમૃદ્ધ રહી હોય તો તે ગુજરાતી ભાષામાં. 'ગઝલ' શબ્દ અરબી ભાષાનો છે. એનો અર્થ થાય છે 'પ્રિયતમા સાથે વાતચીત'. ગઝલમાં પ્રેમતત્ત્વ મુખ્ય છે. નિરૂપ્ય વિષય તરીકેનો પ્રેમ દુન્યવી હોય તો તેને 'ઈશ્કે મિજાજી' કહે છે અને દૈવી હોય તો 'ઈશ્કે હકીકી' કહે છે. પરંતુ, ગઝલ ઊર્મિકાવ્ય છે, એટલે માનવજીવનની અનેક ઊર્મિઓ, એષણાઓ અને લાગણીઓ એનો વિષય બની શકે છે. સાંપ્રત ગઝલ પરંપરાગત એવા પ્રેમના વિષયમાંથી બહાર નીકળી ગઈ છે. ભાષા અને ભાવ એ બન્ને રીતે ગઝલ ખાસ્સી બદલાઈ છે.

ગઝલમાં ૪થી લઈને ૧૯ શે'ર હોઈ શકે છે. ગઝલની બે પંક્તિને, બે ચરણને શે'ર કહે છે. ચરણ કે પંક્તિને 'મિસરા' કહે છે. શે'રના પહેલા ચરણને 'સાની મિસરા' અને બીજા ચરણને 'ઉલા મિસરા' કહે છે. બે મિસરા મળીને શે'ર બને છે. ગઝલના પ્રથમ શે'રને 'મત્લા' કહે છે અને છેલ્લા શે'રને 'મક્તા' કહે છે. પરંપરાગત રીતે મક્તામાં ગઝલકાર પોતાનું નામ અથવા તખલ્લુસ ગૂંથી લેતો હોય છે. ગઝલના બન્ને મિસરા વચ્ચે ચમત્કૃતિજન્ય સંબંધ હોય છે. પ્રથમ મિસરામાં સામાન્ય રીતે ભાવ, પરિસ્થિતિ, ચિંતન વગેરેની માંડણી થતી હોય છે અને બીજા મિસરામાં ચોટ કે ચમત્કૃતિ જન્મતાં હોય છે. ગઝલના શે'રની ઉત્તમતા એ છે કે એમાં પ્રથમ મિસરા પરથી બીજા મિસરાનું અનુમાન ન કરી શકાય. સાવ જ નૂતન પ્રકારનું કલાત્મક એવું બીજા મિસરાનું આવવું એ જ ભાવક માટે રસબિંદુ બની રહે છે. શે'રમાં ભાવ અને ભાષાનું ઉત્તમ રીતે સંયોજન થયું હોય એ દ્વારા ચમત્કૃતિ સિદ્ધ થાય તો જ શેરિયત સિદ્ધ થાય છે.

ગઝલના બાહ્ય સ્વરૂપમાં અરૂઝ એટલે કે છંદ, શે'ર, રદીફ અને કાફિયા અગત્યનાં મનાયાં છે. ગઝલ છંદમાં લખાય છે. છંદ અક્ષરના વજનના આધારે નિર્ધારિત થાય છે. ગુજરાતીમાં એને માત્રામેળીય રૂપ તરીકે સ્વીકારવામાં આવેલ છે. લઘુ અને ગુરુના ત્રિકલ, ચતુષ્કલ, પંચકલ, સપ્તકલ ગણ દ્વારા ગઝલના છંદ બને છે. જેમ કે, ગાલ, ગાગા, ગાલગા, ગાલગાગા. આ ગણનાં અનેક સંયોજન દ્વારા ગઝલનું છંદશાસ્ત્ર બનેલું છે. પરંપરાગત મૂળ છંદ ઓછા છે, પરંતુ એમાં અનેક પ્રયોગો થયા છે.

રદીફ અને કાફિયા ગઝલનાં અનિવાર્ય અંગો છે. કાફિયા એટલે પ્રાસ અને રદીફ એટલે અનુપ્રાસ. કાફિયામાંના પ્રાસ બદલાતા રહે, પણ રદીફ તો એનો એ જ રહે છે. ગઝલના પ્રથમ શે'રમાં બન્ને મિસરામાં કાફિયા

અને રદીફનો મેળ હોવો જોઈએ. બીજા શે'રથી છેક અંતિમ શે'ર સુધી શે'રના બીજા ચરણમાં કાફિયા અને રદીફનો મેળ હોવો જોઈએ. ઘણી ગઝલમાં રદીફ નથી હોતા. એને 'હમરદીફ' હમકાફિયા' કહે છે. એવી ગઝલમાં કાફિયા જ રદીફનું કામ કરે છે.

ગઝલનો દરેક શે'ર સ્વતંત્ર રૂપસૌંદર્ય ધરાવતો હોય છે. એટલે સમગ્ર ગઝલ સાથે શે'રનું અનુસંધાન હોવા છતાં એકલા શે'ર દ્વારા પણ કાવ્યત્વ સિદ્ધ થતું હોય છે. આવા રમણીય શે'ર ભાવકોને રસતરબોળ કરતા હોય છે. સમગ્ર ગઝલમાં જો એક જ ભાવ કે સ્થિતિ આરંભથી અંત સુધી હોય તો તેવી ગઝલને 'મુસલ્સલ' ગઝલ કહે છે.

ગઝલ લોકપ્રિય બની છે એનાં આંતરિક લક્ષણોને કારણે છે. ગઝલનાં અંગભૂત આંતરિક તત્ત્વો આ પ્રમાણે છે :

- હુસ્ને ખયાલ – વિચારનું સૌંદર્ય
- અંદાઝે બયાન – અભિવ્યક્તિ
- મૌસિકી – સંગીત
- તસવ્વુફ – અધ્યાત્મ
- મારિફત – અધ્યાત્મ
- નુદરત – નાવીન્ય કે વૈચિત્ર્ય
- મુહાકાત – બિંબવિધાન
- તખૈયુલ – કલ્પના
- બદીઅ – અલંકાર, પ્રતીક
- આહંગ – લય
- રમ્ઝ – રહસ્ય
- ઈમાઈયત – સાંકેતિકતા
- ઈખ્તેસાર – સંક્ષેપ
- તલ્મીહ – પુરાકલ્પન

આ બધાંથી ગઝલનું આંતરિક સત્ત્વ સિદ્ધ થાય છે. ભાવ કે વિચારનું સૌંદર્ય – હુસ્ને ખયાલ – એ પાયાની શરત છે. એને ભાષિક રૂપમાં નાવીન્યસભર અભિવ્યક્તિ આપવામાં આવે એ એટલું જ જરૂરી છે. એ અર્થમાં, સ્વરૂપ તરીકે ગઝલમાં અભિવ્યક્તિ – અંદાઝે બયાન – મહત્ત્વનું ઘટક ગણાયું છે. લયવિધાન દ્વારા સંગીતમયતા સિદ્ધ થવી જોઈએ. નૂતન રીતે ગઝલ રચાય, એમાં નાવીન્ય પ્રગટે એ હિતાવહ છે. પ્રતીક, અલંકાર, લય, લાઘવ એ બધાં ગઝલના સૌંદર્યને સિદ્ધ કરતાં ઘટકો છે.

ગઝલ પ્રસ્તુતિની કલા છે. એનું સૌંદર્ય મુશાયરામાં ખીલે છે. પરંતુ, માત્ર મુશાયરામાં 'વાહ વાહ' બોલાવવા માટે જ ગઝલ લખાય તો એ ગઝલ માટે વિઘાતક બને છે. ગઝલ કેવળ સભારંજની બનવી ન જોઈએ. ગઝલનું સ્વરૂપ

અનેક સંભાવનાઓથી ભરેલું છે, અને એટલા માટે જ એ પડકારરૂપ પણ છે. કવિને એ આકર્ષે પણ એના હાથમાંથી એ છટકી જાય એવું પણ બને છે. અત્યારે ગુજરાતી સાહિત્યમાં ગઝલ સૌથી વધારે કાવ્યરૂપ પામતું સ્વરૂપ છે, પરંતુ સૌથી વધારે અકાવ્ય બનતું સ્વરૂપ પણ એ જ છે. કૃત્રિમ ભાવાવેશ, ઉપજાવી કાઢેલી ચોટ, નિરર્થક શબ્દપ્રલાપ, ચપટાં વિધાન, સઘન અનુભૂતિ સિવાયની માત્ર ઉપલક શબ્દરમત, ભાષાના કલાત્મક અંશોની અજ્ઞાનતા એ બધાંને કારણે ગુજરાતી ગઝલ વધારે સહન કરતી આવી છે.

ગઝલના આસ્વાદ માટે જરૂરી છે વિદગ્ધ રસિક ચિત્ત. કોઈ પણ સાહિત્ય માટેની આ અનિવાર્ય શરત છે. મુકુરિભૂત સહૃદયતા ન હોય તો ઉત્તમ ગઝલ માણી શકાતી નથી. અન્ય કાવ્યસ્વરૂપો કરતાં ગઝલનું કાવ્યસ્વરૂપ વધારે સઘન અને ચમત્કૃતિજન્ય છે. દરેક શે'ર એક સ્વતંત્ર ભાવજગત લઈને આવતો હોય છે. એટલે, પ્રત્યેક શે'ર એક અલાયદા રસવિશ્વમાં વિહાર કરાવવા સક્ષમ હોય છે. ઉત્તમ ગઝલકાર દ્વારા ભાવ, ભાષા, ચમત્કૃતિ, પ્રતીકાત્મકતા વગેરે દ્વારા જે સૌંદર્યમય અભિવ્યક્તિ સિદ્ધ કરવામાં આવી હોય છે એને પામવા માટે વિશેષ પ્રકારની સજ્જતા જરૂરી છે. ઘણી વાર, એનકાર્થી બયાન થયેલું હોય છે. પ્રતિભાશાળી ગઝલકારના હાથે વ્યંજનાની માવજત થતી હોય છે. એટલે, ગઝલનો આસ્વાદ પણ અન્ય કાવ્યસ્વરૂપો કરતાં જુદી રીતે જ ચિત્તમાં આકાર પામતો હોય છે. સંસ્કૃત સાહિત્યનાં મુક્તકો કે કાઠિયાવાડી દુહાઓ સાથે એને આંશિક રીતે મૂકી શકાય. પરંતુ, મુક્તક અને દુહા એ બન્ને કરતાં શે'ર જુદા છે. શે'રમાં જે ચમત્કૃતિ, ચોટ અને ભાવપલટા આવે છે એ અન્યત્ર શોધવાં દોહ્યલાં છે.

પરંપરાગત ગઝલ ઈશ્કે હકીકી અને ઈશ્કે મિજાજીના રંગે રંગાયેલી હતી, એટલે પ્રેમના લૌકિક અને પારલૌકિક એ બન્ને આયામોમાં ભાવક વિહાર કરી શકે એવી શક્યતાઓ ઘણી વાર તો સાથે સાથે જ ચાલતી હોય છે. ભાવક ઈશ્કે હકીકીની વ્યાપક સમજ ન ધરાવતો હોય તો એ ગઝલનું સૌંદર્ય સંપૂર્ણપણે પામી ન શકે.

આધુનિક ગઝલે પોતાના રંગરૂપ બદલ્યાં છે, પરંતુ અભિવ્યક્તિગત ઊંચાઈ અને વિચારોનું સૌંદર્ય – અંદાઝે બયાન અને હુસ્ને ખયાલ – એ બન્નેને તો જાળવી જ રાખ્યાં છે. એટલે, ગઝલ વધારે વ્યાપક બની છે. પ્રેમના પરિધમાંથી એ બહાર નીકળીને વૈશ્વિક બની છે. સંબંધજન્ય સુખદુઃખ, માનવજીવનની સંકુલતા, આધુનિક જીવનની ગતિવિધિ, રોજબરોજની સ્થૂળસૂક્ષ્મ ઘટનાઓ, સાંપ્રત પ્રવાહો ઈત્યાદિ પણ ગઝલના કવનવિષયો બન્યા છે. એમાં ભાષાકીય સજ્જતાએ ઉમેરો કર્યો છે. એટલે, ગઝલ મર્મસ્પર્શી અને બહુગામી બની છે. સયુક્તિક કાફિયા અને રદીફનો પ્રયોગ પણ આશ્ચર્યચકિત કરે છે. ગઝલના આસ્વાદનમાં આવી જાણકારી અને સહૃદયતા અનિવાર્ય છે.

ગુજરાતી સાહિત્યની પ્રસિદ્ધ અને સીમાસ્તંભરૂપ કેટલીક ગઝલ પર દૃષ્ટિપાત કરવાથી ગઝલના સ્વરૂપ અને સૌંદર્યનો આછો પરિચય થશે :

મેં તજી તારી તમન્ના તેનો આ અંજામ છે,
કે હવે સાચે જ લાગે છે કે તારું કામ છે.
છે સ્ખલન બેત્રણ પ્રસંગોમાં મને પણ છે કબૂલ,

કોણ જાણે કેમ આખી જિંદગી બદનામ છે.
એક વીતેલો પ્રસંગ પાછો ઊજવવો છે ખુદા !
એક પળ માટે વીતેલી જિંદગીનું કામ છે.
મારી આ મજબૂર મસ્તીનો નશો ઉતરી ગયો,
આપ પણ એવું કહો છો કે મને આરામ છે.
કોણ જાણે કેમ સાંભળતાં જ દિલ દુઃખતું હશે !
આમ હું માનું છું તારું નામ પ્યારું નામ છે.
આપની સામે ભલે સોદો મફતમાં થઈ ગયો,
આમ જો પૂછો બહુ મોઘાં અમારાં દામ છે.
જિંદગીના રસને પીવામાં કરો જલ્દી 'મરીઝ',
એક તો ઓછી મદિરા છે, ને ગળતું જામ છે.
— 'મરીઝ'

હું ક્યાં કહું છું આપની 'હા' હોવી જોઈએ,
પણ 'ના' કહો છો એમાં વ્યથા હોવી જોઈએ.
પૂરતો નથી નસીબનો આનંદ, ઓ ખુદા !
મરજી મુજબની થોડી મજા હોવી જોઈએ.
એવી તો બેદિલીથી મને માફ ના કરો,
હું ખુદ કહી ઊઠું કે સજા હોવી જોઈએ.
આ તારું દર્દ હો જો બીજાને તો ના ગમે,
હમણાં ભલે કહું છું દવા હોવી જોઈએ.
મેં એનો પ્રેમ ચાહ્યો બહુ સાદી રીતથી,
નહોતી ખબર કે એમાં કલા હોવી જોઈએ.
ઝાહેદ આ કેમ જાય છે મસ્જિદમાં રોજરોજ,
એમાં જરાક જેવી મજા હોવી જોઈએ.
પૃથ્વીની આ વિશાળતા અમથી નથી 'મરીઝ',
એના મિલનની ક્યાંક જગા હોવી જોઈએ.
-'મરીઝ'

ગભરુ આંખોમાં કાજળ થઈ, લહેરાઈ જવામાં લિજ્જત છે,

ચર્ચાનો વિષય એ હોય ભલે, ચર્ચાઈ જવામાં લિજ્જત છે.
વેચાઈ જવા કરતાંય વધુ વહેંચાઈ જવામાં લિજ્જત છે,
હર ફૂલ મહીં ખુશ્બો પેઠે ખોવાઈ જવામાં લિજ્જત છે.
પરવાના પોઢી જાયે છે ચિર મૌનની ચાદર ઓઢીને,
હે દોસ્ત, શમાની ચોખટ પર ઓલાઈ જવામાં લિજ્જત છે.
દુઃખ પ્રીતનું જ્યાં ત્યાં ગાવું શું? ડગલે પગલે પસ્તાવું શું ?
એ જોકે વસમી ઠોકર છે પણ ખાઈ જવામાં લિજ્જત છે.
જે અંધ ગણે છે પ્રેમને તે આ વાત નહીં સમજી જ શકે,
એક સાવ અજાણી આંખથી પણ અથડાઈ જવામાં લિજ્જત છે.
બે વાત કરીને પારેવાં થઈ જાયે છે આડાંઅવળાં,
કૈં આમ પરસ્પર ગૂંથાઈ, વીખરાઈ જવામાં લિજ્જત છે.
સારાનરસાનું ભાન નથી પણ એટલું જાણું છું ‘ઘાયલ’,
જે આવે ગળામાં ઊલટથી એ ગાઈ જવામાં લિજ્જત છે.
— અમૃત ‘ઘાયલ’

જે વાત કહેવી છે શબ્દોથી જીરવાય નહીં,
પરિસ્થિતિ વિશે ચૂપ પણ રહી શકાય નહીં
રહે છે કોણ આ દર્પણના આવરણ નીચે,
હું રોજ જોઉં છું તો પણ એ ઓળખાય નહીં
નથી જગા હવે આગળ કદમ ઉઠાવાની,
ને આ તરફ હવે પાછા ફરી શકાય નહીં.
યુગોની આંખમાં એ ખૂંચશે કણી થઈને,
હવે એ ક્ષણને નિવારીય પણ શકાય નહીં.
નથી તિરાડ કોઈ કે હવા પ્રવેશી શકે,
અને છતાંય અહીં શ્વાસ ગૂંગળાય નહીં.
— આદિલ મન્સૂરી

જ્યારે પ્રણયની જગમાં શરૂઆત થઈ હશે,
ત્યારે પ્રથમ ગઝલની રજૂઆત થઈ હશે.
પહેલા પવનમાં ક્યારે હતી આટલી મહેક ?

રસ્તામાં તારી સાથે મુલાકાત થઈ હશે.
ઘૂંઘટ ખુલ્યો હશે ને ઊઘડી હશે સવાર,
ઝુલ્ફો ઢળી હશે ને પછી રાત થઈ હશે.
ઊતરી ગયા છે ફૂલના ચહેરા વસંતમાં,
તારા જ રૂપરંગ વિષે વાત થઈ હશે.
'આદિલ'ને તે જ દિવસથી મળ્યું દર્દ દોસ્તો,
દુનિયાની જે દિવસથી શરૂઆત થઈ હશે.
— આદિલ મન્સૂરી

લાલઘૂમ તાપમાં મ્હોરતો, મસ્તીનો તોર તે ક્યાં ગયો કોઈ કહેતું નથી
આ નગરની વચોવચ હતો એક ગુલમ્હોર તે ક્યાં ગયો કોઈ કહેતું નથી
પૂછું છું બારને-બારીને-ભીતને લાલ નળિયા-છજાં-ને વળી ગોખને-
રાત દિ' ટોડલે બેસીને ગ્હેકતો મોર તે ક્યાં ગયો કોઈ કહેતું નથી
કૈં જ ખૂટ્યું નથી, કૈં ગયું પણ નથી જરઝવેરાત સહુ એમનું એમ છે
તે છતાં લાગતું સઘળું લૂંટી અને ચોર તે ક્યાં ગયો કોઈ કહેતું નથી
સાવ સૂની બપોરે ઘડી આવીને એક ટહુકો કરી, ફળિયું ભરચક ભરી
આંખમાં આંસુ આંજી અચાનક શકરખોર તે ક્યાં ગયો કોઈ કહેતું નથી
કેટલાં વર્ષથી સાવ કોરાં પડ્યાં ઘરનાં નેવાં ચૂવાનુંય ભૂલી ગયાં
ટપકતો ખાલીપો પૂછતો : મેઘ ઘનઘોર તે ક્યાં ગયો કોઈ કહેતું નથી
જિંદગીના રૂપાળા ચહેરા ઉપર ઉઝરડા ઉઝરડા સેંકડો ઉજરડા
કોણ છાના પગે આવી મારી ગયું ન્હોર, તે ક્યાં ગયો કોઈ કહેતું નથી
પાછલી રાતની ખટઘડી એ હજી એ તળેટી ને એ દામોદર કૂંડ પણ-
ઝૂલણા છંદમાં નિત પલળતો પ્રથમ પ્હોર તે ક્યાં ગયો કોઈ કહેતું નથી
-મનોજ ખંડેરિયા

પકડો કલમ ને કોઈ પળે એમ પણ બને
આ હાથ આખેઆખો બળે એમ પણ બને
જ્યાં પહોંચવાની ઝંખના વરસોથી હોય ત્યાં
મન પહોંચતાં જ પાછું વળે એમ પણ બને
એવું છે થોડું : છેતરે રસ્તા કે ભોમિયા ?

એક પગ બીજા પગને છળે એમ પણ બને
જે શોધવામાં જિંદગી આખી પસાર થાય
ને એ જ હોય પગની તળે એમ પણ બને
તું ઢાળ ઢોળિયો : હું ગઝલનો દીવો કરું
અંધારું ઘરને ઘેરી વળે એમ પણ બને
-મનોજ ખંડેરિયા

ક્ષણોને તોડવા બેસું તો વરસોનાં વરસ લાગે,
બુકાની છોડવા બેસું તો વરસોનાં વરસ લાગે.
કહો તો આ બધાં પ્રતિબિંબ હું હમણાં જ ભૂંસી દઉં,
અરીસો ફોડવા બેસું તો વરસોનાં વરસ લાગે.
કમળ-તંતુ સમા આ મૌનને તું તોડ મા નાહક,
ફરીથી જોડવા બેસું તો વરસોનાં વરસ લાગે.
આ સપનું તો બરફનો સ્તંભ છે, હમણાં જ ઓગળશે,
હું એને ખોડવા બેસું તો વરસોનાં વરસ લાગે.
મને સદ્‌ભાગ્ય કે શબ્દો મળ્યા તારે નગર જાવા,
ચરણ લઈ દોડવા બેસું તો વરસોનાં વરસ લાગે.
— મનોજ ખંડેરિયા

ક્યાંક ઝરણાંની ઉદાસી પથ્થરો વચ્ચે પડી છે,
ક્યાંક તારી યાદની મોસમ રડી છે !
દોસ્ત,મૃગજળની કથા વચ્ચે તમે છો,
આ જુઓ અહીયાં તરસ, ત્યાં વાદળી ઊંચે ચડી છે !
પંખીઓના ગીત જેવી એક ઈચ્છા ટળવળે છે,
ઓ હૃદય ! બોલો કે આ કેવી ઘડી છે !
આવ, મારા રેશમી દિવસોના કારણ,
જિંદગી જેને કહે છે એ અહીં ઠેબે ચડી છે !
ઓ નગરજન, હું અજાણ્યા દેશનો થાક્યો પ્રવાસી,
લાગણી નામે હવેલી ક્યાં ખડી છે ?
— શ્યામ સાધુ

શ્વાસમાં છલકાય છાની ગંધ તો ?
ને બધે ચર્ચાય આ સંબંધ તો ?
કંઠથી છટક્યો ટહુકો મોરનો
ડાળ પરથી જો મળે અકબંધ તો ?
આંખમાંથી આંસુઓ લૂછો નહીં
તૂટશે પે...લો ઋણાનુબંધ તો ?
લાગણીભીના અવાજો ક્યાં ગયા ?
પૂછશે મારા વિશેનો અંધ તો ?
હું ક્ષણોના મ્હેલમાં જાઉં અને
કોક દરવાજો કરી દે બંધ તો ?
– ચિનુ મોદી 'ઈર્શાદ'

તું મને મળતી ખરી પણ મન વગર,
ઝાંઝવા બનતાં સરોવર જળ વગર.
શૂન્ય મારું મન થયું છે એટલું,
કે હવે ખડ ખડ હસું છું ભય વગર.
જ્યાં જઉં છું ત્યાં મને સામી મળે
ભીંત પણ ચાલી શકે છે પગ વગર.
દૂર તારાથી થતો હું જાઉં છું
એમ લાગે છે હવે છું ઘર વગર.
સૂર્ય સ્પર્શે ઓસ તો ઊડી ગયું
હું તને મળતો રહ્યો કારણ વગર.
-ચિનુ મોદી 'ઈર્શાદ'

એ જ ભણકારા રહે હરપળ કે તું આવી હશે,
દૂર સુધી શ્હેર આ ઝળહળ કે તું આવી હશે.
ઠેઠ પાતાળેથી પ્રગટ્યાં જળ કે તું આવી હશે,
સાવ નોખાં લાગતાં હર સ્થળ કે તું આવી હશે.
હા હતી સાબરમતી પણ નામની કેવળ નદી,

બેઉ કાંઠે એય છે ખળખળ કે તું આવી હશે.
શ્વાસ-આંખો-ઉંબરો-આંગણ ને રસ્તાઓ બધા,
રોજ કરતાં છે વધુ વિહ્વળ કે તું આવી હશે.
ક્યાં હવે સજ્જડ કોઈ કારણ રહ્યું છે તે છતાં,
ટેવવશ થઈ જાય છે અટકળ કે તું આવી હશે.
– રાજેશ વ્યાસ 'મિસ્કીન'

આ અહીં પહોંચ્યાં પછી આટલું સમજાય છે,
કોઈ કંઈ કરતું નથી, આ બધું તો થાય છે !
હાથ હોવાથી જ કંઈ ક્યાં કશું પકડાય છે ?
શ્વાસ જેવા શ્વાસ પણ વાય છે તો વાય છે !
આંખ મીંચીને હવે જોઉં તો દેખાય છે,
ક્યાંક કંઈ ખૂલી રહ્યું, કયાંક કંઈ બિડાય છે !
જે ઝળકતું હોય છે તારકોનાં મૌનમાં,
એ જ તો સૌરભ બની આંગણે વિખરાય છે !
શબ્દને અર્થો હતા, ઓગળી કલરવ થયા,
મન, ઝરણ, પંખી બધું ક્યાં જુદું પરખાય છે !
– રાજેન્દ્ર શુક્લ

આવ્યાં હવાની જેમ અને ઓસરી ગયાં,
શો શૂન્યતાથી જામ સપનનો ભરી ગયાં !
વીતી ગઈ એ વેળ, હવે અહીં કશું નથી,
સ્મરણો ય આવી આવીને પાછાં ફરી ગયાં !
હું શું કરું જ્યાં કંઠ જરી ય ખૂલતો નથી,
ગીતો તો કેટલું ય અરે કરગરી ગયાં !
તારા ગયા પછે ન બન્યું કંઈ નવું અહીં,
અધઊઘડી બે છીપથી મોતી ઝરી ગયાં !
જોઈ અટૂલી મ્હેંક સમય પૂછતો ફરે –
'ફોર્યાં અહીં જે ફૂલ તે ક્યારે ખરી ગયાં !'
વાતો રહી ગઈ એ કસુંબલ મિજાજની,

એ ઘેન, એ ઘટા, એ ઘૂંટ, સહું સરી ગયાં !
એની ખીણો મહીં જ સમય ખૂંપતો ગયો,
શબ્દો અજાણતા જે તમે કોતરી ગયાં !
— રાજેન્દ્ર શુક્લ

શબ્દની બેડી પડી છે જીભમાં, શું બોલીએ ?
ને તમે સમજી શકો નહી મૌનમાં, શું બોલીએ ?
બહાર ઊભા હોત તો તસવીરની ચર્ચા કરત,
આ અમે ઊભા છીએ તસવીરમાં, શુ બોલીએ !
લોહીમાં પણ એકબે અંગત ખૂણાઓ છે રમેશ !
એ ઊભા છે આપના સત્કારમાં, શું બોલીએ ?
— રમેશ પારેખ

આમ અછતા ન થયા આમ ઉઘાડા ન થયા,
હાથ ફૂલોમાં ઝબોળ્યા ને સુંવાળા ન થયા.
સ્વપ્ન તો આંખમાં આવીને રહે કે ન રહે,
ઘેર આવેલ પ્રસંગો ય અમારા ન થયા.
તાગવા જાવ તો – ખોદાઈ ગયા છે દરિયા,
અર્થ શોધો તો – અમસ્થા ય ઉઝરડા ન થયા.
એક વરસાદનું ટીપું અમે છબીમાં મઢ્યું,
ત્યારથી ભેજભર્યા ઓરડા કોરા ન થયા.
સમુદ્ર લોહીમાં ખીલ્યો, ખીલ્યો, ઝૂલ્યો ને ખર્યો,
બળી ‘ગ્યો છોડ લીલોછમ ને ધુમાડા ન થયા.
આજ ખાબોચિયાનાં થાય છે શુકન રણમાં,
તો ય ભાંગી પડેલ જીવને ટેકા ન થયા.
આજ વરસાદ નથી એમ ના કહેવાય, રમેશ,
એમ કહીએ કે હશે, આપણે ભીના ન થયા.
-રમેશ પારેખ

પાંદડું કેવી રીતે પીળું થયું કોને ખબર ?
એટલે કે ઝાડમાંથી શું ગયું કોને ખબર ?
શ્હેર પર ખાંગી થઈ વરસી પડી આખી વસંત,
એક જણ નખશિખ ઉજ્જડ રહી ગયું કોને ખબર ?
શાહીમાંથી આમ કાં ઢોળાય છે તારાં સ્મરણ?
એને મારું એક મન ઓછું પડ્યું ? કોને ખબર ?
સ્વપ્નમાં વહેતી'તી નહેરો તારા ચહેરાની સતત,
ને સવારે આંખમાંથી શું વહ્યું ? કોને ખબર ?
માછલીએ એકદા જળને પૂછ્યું : તું કોણ છે ?
એનો ઉત્તર શોધવા જળ ક્યાં ગયું, કોને ખબર ?
મેં અરીસાને અમસ્તો ઉપલક જોયો, રમેશ
કોણ એમાંથી મને જોતું રહ્યું, કોને ખબર ?
— રમેશ પારેખ
આ મનપાંચમના મેળામાં સૌ જાત લઈને આવ્યા છે,
કોઈ આવ્યા છે સપનું લઈને, કોઈ રાત લઈને આવ્યા છે.
અહીં પયગંબરની જીભ જુઓ, વેચાય છે બબ્બે પૈસામાં,
ને લોકો બબ્બે પૈસાની ઔકાત લઈને આવ્યા છે.
કોઈ ફુગ્ગાનું ફૂટવું લાવ્યા, કોઈ દોરાનું તૂટવું લાવ્યા,
કોઈ અંગત ફાડી ખાનારું એકાંત લઈને આવ્યા છે.
કોઈ ઝરમર ઝરમર છાંયડીઓ, કોઈ ઉભડક ઉભડક લાગણીઓ,
કોઈ ફાળ, તો કોઈ તંબુની નિરાંત લઈને આવ્યા છે.
કોઈ લા.ઠા., ચિનુ, આદિલજી બુલેટિન જેવું બોલે છેઃ
અહીયા સૌ માણસો હોવાનો આઘાત લઈને આવ્યા છે.
કોઈ ચશ્માં જેવી આંખોથી વાંચે છે છાપાં વાચાનાં,
ને કોઈ અભણ હોઠો જેવી વિસાત લઈને આવ્યા છે.
કોઈ લાવ્યા ખિસ્સું અજવાળું, કોઈ લાવ્યા મૂઠી પતંગિયાં,
કોઈ લીલીસૂકી આંખોની મિરાત લઈને આવ્યા છે.
કોઈ ધસમસતા ખાલી ચહેરે, કોઈ ભરચક શ્વાસે ઊમટતા,
કોઈ અધકચરા, કોઈ અડોસરા ઝઝબાત લઈને આવ્યા છે.

આ પથ્થર વચ્ચે તરણાનું હિજરાવું લાવ્યો તું ય, રમેશ,
સૌના ખભે સૌ અણિયાળી કોઈ વાત લઈને આવ્યા છે. ***— રમેશ પારેખ***

Happiness

Nair Shruti Santosh
S.Y.B.A.
Government Arts College
Maninagar, Ahmedabad

Being happy holds on a different meaning for all of us. For some it's as simple as spending some time in solitude where as for others its spending some good amount of time amidst their loved ones. There might be times when we often feel that no matter what we do we are never able to stretch the span of happiness in our lives. I am quite sure that every person at some point of life might have stumbled upon thoughts such as what is the purpose of my life? Where is my existence leading me to? What is it that is stopping me from being happy? What can I do so that I could make people around me happy and proud about myself? What am I doing wrong? The list can go long. But after the moment passes we make sure that we go back to actually where we begin, we never go ahead any further to actually find answers for our questions thinking that maybe it was just a phase that might have made us think those things. We leave it just right there and take no time to think that what do we actually need to make ourselves happy.

According to the holy book of Hindu's the "THE BHAGAWAT GITA" Lord Shri Krishna tells Arjuna that actual happiness lies when a person's mind is at peace. When a person learns how to stay calm no matter what the situation is. We all try to attain happiness by giving pleasure to our senses and little do we realize that the pleasure or the happiness which we gain from it is momentary, ephemeral. We are all so apprehensively caught up in fulfilling our desires that we make our minds believe that this the ultimate way of leading a happy life is by impulsively fulfilling them. When we become impuissant at fulfilling our desires we automatically get into a

bad mood and that leads to making ourselves feel about how inadequate we are. There is a shloka in Bhagawat Gita, chapter-2 verse70 is as follow:

आपूर्यमाणमचलप्रतिष्ठं

समुद्रमाप: प्रविशन्ति यद्वत् |

तद्वत्कामा यं प्रविशन्ति सर्वे

स शान्तिमाप्नोति न कामकामी || 70||

Which translates as: Just as the ocean remains undisturbed by the incessant flow of waters from rivers merging into it, likewise the sage who is unmoved despite the flow of desirable objects all around him attains peace, and not the person who strives to satisfy desires.

A person who is unaffected by his surrounding no matter how happy or grief-stricken it is and manages to stay calm amidst all this is the person who will be able to achieve true form of happiness. In Bhagawat Gita through various chapters the supreme soul have tried to explain it to the human kind that the more possession a person has over his/her mind and senses the more is that person able to reach the path of happiness.

A person can work his entire life to fulfill his desires but he would still die with unfulfilled wishes. Because it's a well know fact that the waves of desires are never satisfied by any human being in this earth. Greed to achieve more in abundance is a reason.

Ultimately what we allow to grow in our head is what it is going to be a deciding our path towards happiness. Cultivating our minds to remain composed and calm no matter what the situation is and slowly developing it into taking conscious decisions only then one can truly achieve happiness in its real sense.

To conclude I would like to quote two of the following quotations,

"Unhappiness, I saw then, comes to each of us because we think ourselves at the centre of the world, because we have the miserable conviction that we alone suffer to the point of unbearable intensity unhappiness is to get oneself imprisoned in one's own skin, in one's own brain." -Jacques Lusseyran

"Very little is needed to make a happy life; it is all within yourself, in your way of thinking."

- Marcus Aurelius

References :

Book1} The Bhagawat Gita
Book2} The art of happiness- H H Dalai Lama and Howard C. Cutler

THE VEDAS

Kinjal s. Barot
S.Y.B.A.
Government Arts College
Maninagar, Ahmedabad

This world, this life and God, the Father; The real knowledge of all of these is "Vedas".

Introduction to Vedas:

Vedas are the oldest written document in the world. The Vedas are the highest and highest religious scriptures of Hindu religion. It is believed that on the basis of the Vedas, only other religions of the world were created which propagated knowledge of Vedas in different languages in their own way.

The word Veda is derived from the word "Vid" of Sanskrit, that is, in this single word, it contains all kinds of knowledge. The ancient Indian sages who have been called mantrasatash, understand the mysteries of the Mantras, understand them, and meditate on them and comprehend that knowledge in the scriptures presented to the world, the ancient texts called "Vedas". There is also a belief that their mantras were narrated by God to the ancient sages indirectly. Therefore, the Vedas are also called Shruti.

In common language, Vedas means "knowledge". Indeed, knowledge is the light that destroys the ignorance of darkness of man-mind. Veda is an inexhaustible treasure of ancient knowledge science. There is a solution to every human problem. In the Vedas, knowledge related to almost all subjects like Brahma (God), God, Universe, Astrology, Mathematics, Chemistry, Medicine, Nature, Astro, Geography, Religious Rules, History, Rituals etc. have been filled.

Compilation of Vedas and number of Vedas

It is believed that the Vedas were initially the same and were separated into four parts according to convenience. This is clear only by a stanza mentioned in Srimad Bhagwat. There are thousands of mantras and compositions in these Vedas which may not have been created at the same time nor by a sage. They were composed from time to time by the sages and they got together.

According to the Shalpath Brahman's stanza, Agni, Vayu and Sun performed penance and received Rigveda, Yajurveda, Samveda and Atharvaveda.

The first three Vedas have been linked to fire, air and sun. These three names have been related to the sages of their names, because the reason is that the fire ends the darkness which is the darkness of ignorance. For this reason it has become a symbol of knowledge. The wind is often moving, its work is going on (excite). It implies that karma or continuing to work.Therefore it is related to karma. The sun is the fastest of all that is bowing down, worshiping and worshiping it all around. It has been said that it is worshipable or worthy of worship. According to one book, four Vedas were formed from the four faces of Brahma.

Vedas are the oldest book, so it is natural to place the name of a person or place on the Vedas. Like today even the words used in Ramayana, Mahabharata etc. are named after humans and place etc.

History of the Vedas

Vedas are the earliest written documents of human civilization. 28 thousand manuscripts of Vedas are kept in the Bhandarkar Oriental Research Institute of Pune in India. Of these, 30 manuscripts of Rigveda are very important, which are included in the UNESCO heritage list. UNESCO from 1800 to 1500 BC of Rig Veda of 30 manuscripts have been included in the list of cultural heritage. It is notable that in the 158 list of UNESCO, the list of India's important manuscripts is 38.

Sub-Vedas of Vedas

Ayurveda of Rigveda, Dhanurveda of Yajurveda, Gandharva-Veda of Samaveda and the architectural significance of Atharvaveda are respectively mentioned as sub-Vedas of four Vedas. The departments of the Vedas are four: Rigveda, Yajurveda, Samved and Atharvaveda. Rig-status, Yaju-conversion, Sam-Dynamic and Atharva-Root Religion is called religion, Yaju is called moksha, Sama work, Atharva is also called meaning. Based on these, the theology, economics, empowerment, and liberation is composed.

1. Rig veda

Rig Veda is the first Vedic position and wisdom, which is pious. In its 10th chapter (chapter) there are 1028 Sukta, which contains 11 thousand Mantras. There are 5 branches of this Vedas - Shakalpak, Vaskal, Ashwellan, Shankhayan, Mandukaiyan. There is much more with the geographical position and chants of the invocation of the Gods. In the words of Rig Veda, the description of the deities, praises and their position in Devlok are described. It also contains information about water therapy, air medicine, solar therapy, psychiatry and medical care by Havan. In the tenth division of Rig Veda, the mention of medicine is known as sokta. The number of drugs has been reported around 125, which is found in 107 places. Mon is a special description of Som. In the Rig Veda, there is also the story of Chyawan Rishi rejuvenating.

2. Yajur veda

Meaning of Yajurveda: Yat + Jun = Yaju Yat means the meaning of dynamic and the jū means the sky Addition to karma The inspiration of the best karma. In Yajurveda, there are mantras used in yajna and used in yagna. Apart from sacrifice, philosophy is described. This Vedic prose is muay. In this there is a prose mantra for the actual process of sacrifice. The two branches of this Vedas are Shukla and Krishna.

Krishna: Vaishampayana sage is related to Krishna. Krishna has four branches.

Shukla: Yagnavalkya Rishi is related to Shukla. Shukla has two branches. There are 40 chapters in it. In a mantra of Yajurveda, a description of the word is found. Apart from this, the theme of Divine Vaidya and Krishi Vignan is also present.

3. Sama veda

Samaam means conversion and music.Gentleness and worship This Vedic is the musical form of the Rigveda's Richts. Samweed is in the form of lyrical. This Vedas is considered to be the origin of musical science. In this Vedas of 1824 chants, except for 75 mantras, all the mantras have been taken from Rig Veda. In this it is mentioned about Savita, Agni and Indra deities. There are mainly 3 branches, there are 75 credits.

4. Atharva veda

Tharv means the vibrations and the meaning of the meaning of the anagram. By doing great deeds from knowledge, who remains absorbed in the worship of God, the same person accepts wisdom and attains liberation. This Vedas mentions mysteries, herbs, miracles and old age etc. There are 5687 spellings in 20 chapters. There are eight segments in which the two names are found in the medicine of Vedas and Vedas.
Rishi Atharva, the architect of the Atharvaveda, is the author of Swam Mahadev Shiva, and his Vedas are authentic, and Rishi Atharva was an inseparable hindu in the previous birth. In the Holocaust, when Brahma was sleeping, Vedas were coming out of his mouth; Asura Hiranya had seen the Brahmins go away and seeing this, the gods thought to kill the hindu. Hariyana feared God Mahadev, Lord Mahadev gave him the blessing of writing a new Vedas by becoming a sage Atharva in the next life, that is why Rishi Atharva, the architect of Atharvaveda, became famous. Many scholars believe that the rituals of Atharva Veda are sage Angira.

ગોવિંદ સ્વામીની સિસૃક્ષાનો અમૃતદ્વીપ

નિસર્ગ આહીર
ગુજરાતી વિભાગ
પૂર્વપ્રાધ્યાપક

ગોવિંદ વાડીભાઈ સ્વામી માત્ર ત્રેવીસ વર્ષનું ટૂંકું આયુષ્ય ભોગવીને પણ ગુજરાતી સાહિત્યધારામાં આગવું પ્રદાન કરનારા સર્જક છે. 'ગોવિંદ સ્વામી' તરીકે જાણીતા આ કવિનો જન્મ ૬.૪.૧૯૨૧ના રોજ થયો હતો અને એમનું મૃત્યુ ૫.૩.૧૯૪૪ના દિવસે થયું હતું. ગોવિંદ સ્વામીની કવિતાઓ પ્રકાશિત થતી રહેતી હતી અને એમના તરફથી એક કાવ્યસંગ્રહ પણ પ્રકાશિત થયો હતો. એમના મરણ પછી, સંવત ૨૦૦૪માં 'પ્રતિપદા' નામથી સુન્દરમ્, ઉમાશંકર જોશી અને પ્રજારામ રાવળ દ્વારા સંપાદિત થયેલો કાવ્યસંગ્રહ મળે છે તે નોંધનીય છે. ત્રણેય સુજ્ઞ સંપાદકો સંગ્રહને 'પ્રતિપદા' શીર્ષક સકારણ આપે છે. આ કાવ્યસંગ્રહમાં ઉદીયમાન કવિની એકમની ઉજ્જ્વલ કાંતિ છે અને પૂર્ણિમાનો એક ચોક્કસ અણસાર પણ એમાંથી મળી રહે છે. ખૂબ નાની વયમાં અવસાન પામેલા કવિનો આ સંગ્રહ માત્ર હજી તો એકમનો પ્રકાશ દેખાડે છે ત્યાં તો એમને આથમી જવાનું આવ્યું. આમ છતાં, કાચી વયમાં લખાયેલી આ કવિતામાં પરિપક્વ સિસૃક્ષાનાં અનેક સુફળ પ્રાપ્ત થયાં છે.

કાળ નિરવધિ છે. બધું જ સતત ફરતા ચક્રમાં વિલીન થતું રહે છે, પરંતુ કશુંક એવું છે જે શાશ્વતીરૂપે શિરમોર બની રહે છે. સાહિત્ય અને કલામાં આ શાશ્વતી એટલે શું ? ઉત્તરરૂપે કહી શકાય સંયોજનની અપૂર્વતા, નાવીન્ય અને સાર્વત્રિકતા. શબ્દ, વિષય, સ્વરૂપ ઈત્યાદિ તો છે જ છે, પણ કલાકૃતિનું અપૂર્વ સંયોજન શાશ્વતીના વહેણમાં તરાપો બનીને તરતું રહે છે. કલાપી, રાવજી પટેલ, જગદીશ જોષી એવાં નામ ગુજરાતી કવિતાક્ષેત્રે કાયમ આદરણીય રહેવાનાં.

મૃતનો અમૃતયોગ રચવો, એ વિચાર જ પ્રશસ્ય છે. નાની વયમાં દિવંગત થયેલા પ્રતિભાસંપન્ન કવિઓને ભાવાંજલિ આપવાનો ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદનો આ ઉપક્રમ સ્તુત્ય છે. પ્રસિદ્ધ કવિઓ વિશે તો સતત લખાતું રહે છે, પરંતુ નાની વયમાં અવસાન પામ્યા હોવા છતાં વિશિષ્ટ સાહિત્યિક પ્રદાન કરનારા સર્જકોના પ્રદાનને પોંખવું પણ એટલું જ મહત્ત્વનું છે.

'પ્રતિપદા'ની પ્રસ્તાવનામાં સંપાદક કવિ સુન્દરમ્ ગોવિંદ સ્વામીની કવિતાના વિશેષ તરીકે કવિની સંવેદનશીલતા અને કલાત્મક્તાને વિશેષ નોંધનીય ગણે છે. નાની ઉંમરે પણ ભાવ, ભાષા, છંદોલય, ચમત્કૃતિ, શબ્દવૈભવ જેવા અનેક કાવ્યગત ગુણો આ કવિની કવિતામાં છે એની સુન્દરમે ઉદાહરણ સાથે નોંધ લીધી છે.

ગોવિંદ સ્વામી સૌંદર્યાનુરાગી કવિ છે. ગાંધીયુગના હોવા છતાં એમનામાં ગાંધીભાવના ઓછી છે. સ્વરૂપની દૃષ્ટિએ તેઓ સૉનેટ, છંદોબદ્ધ રચનાઓ અને ગીતો આપે છે. વિષયની દૃષ્ટિએ પ્રકૃતિ મુખ્ય છે. આ ઉપરાંત પ્રેમમાધુર્ય અને પ્રણયવૈફલ્ય પણ એમની કવિતામાં અગત્યનો ભાગ રોકે છે. યુદ્ધની વિભીષિકા અને પ્રકૃતિનો પુણ્યપ્રકોપ પણ છે. કવિની શૈલી પ્રશિષ્ટ છે. સંસ્કૃત તત્સમ શબ્દો કવિ ખૂબ પ્રયોજે છે. કવિ કોઈ ક્ષણ, ભાવસ્થિતિ પર ઊભા રહે છે. સંવેદનપટુ હોવાથી અને વ્યાપક્તાના ઉદ્‌ગાતા હોવાથી એમની અભિવ્યક્તિ સૂક્ષ્મ, અંગત, સચ્ચાઈભરી અને ગહન બની જાય છે. સમગ્ર રીતે જોઈએ તો, એમની કવિતામાં વિષય અને સર્જનાત્કતાના અનેક સ્ફુલ્લિંગોનું દર્શન થાય છે. કવિની રચનાગત ભાત એવી છે કે કાવ્યત્વ અને રમણીયત્વ સમગ્ર રચનામાં ઘન ભાવે રસિત થઈને આવે છે. એવાં રસબિંદુઓને સમગ્ર રીતે ટાંકીને આસ્વાદીએ એવો આ લેખ સંદર્ભે ઉપક્રમ રાખ્યો છે.

ગોવિંદ સ્વામીની કવિતામાં ચિંતન એક ચમત્કૃતિ બનીને આવે છે. કવિની પ્રકૃતિ ગભીર છે અને દર્શન વ્યાપક છે. નાની વયમાં પણ કવિની ચેતના વિરાટ અને વૈશ્વિક પ્રવાહોને સંવેદે છે. 'વિરાટ-કણ'[૧] કવિતામાં કવિ કહે છે કે માણસનું અસ્તિત્વ આ વિરાટ વિશ્વમાં તો સાવ ક્ષુલ્લક કણ સમાન છે, છતાં આવા અનેક કણોથી જ આ જગત સોહે છે એવા ઈંગિત આપે છે. કાવ્યારંભે માણસની હયાતીને વિરાટના અણુ સમાન ગણીને કવિ અંતિમ પંક્તિઓમાં ચમત્કૃતિ સર્જે છે કે આ કણ સમાન હયાતી પણ પેલા વિરાટનો જ પ્રતિસ્પંદ છે. એટલે, વ્યક્તિ અને સમષ્ટિની સમ્યક્ સંવાદિતાનો આ કવિ મહિમા કરે છે. નાના અને મોટાની પ્રમાણલક્ષી તુલના વૈશ્વિક લયમાં નગણ્ય છે એવો પણ આ કવિનો સૂર છે. 'હોવું' અને પ્રકૃતિના સ્પંદને પૂર્ણપણે ઝીલવો એ જ અસ્તિત્વની માધુરી છે. સિંધુનો વારિકણ, જગબાગની કળી, ભાનુનો ભર્ગ, વિરાટનું અણુ હોવું એ કંઈ નાનીસૂની વાત તો નથી જ. કવિ અંતરમાં વિરાટનું ગૌરવ ધરે છે એના મહિમાની આ કવિતા છે. આખું કાવ્ય મનનીય છે :

હું ક્ષુદ્ર માનવ મહા મનુજૌઘમાંહી;
હું એક વારિકણ સિન્ધુ મહાન માંહી.
હું જૂઈની કળી સમો જગબાગમાંહી
ઝીલી રહું ભર્ગ વરેણ્ય ભાનુનાં.

અબ્ધિ વિરાટમહીં કોઈ ખૂણે રમંતો,
હું તો વિરાટતણું એક અણુ જ માત્ર;
ને વિશ્વદેવતણું તેજ ઉરે લહંતો,
વિરાટનું ગૌરવ અંતરે ધરું.

શું આ વિરાટ નહિ આ કણથી બનેલ ?
તો શું વિરાટ નહિ આ કણમાં વસેલ ?

ગોવિંદ સ્વામી પ્રાકૃતિક સંવાદિતાના સર્જક છે, પરંતુ પ્રકૃતિનાં કેટલાંક રૂપો આપણી શ્રદ્ધાને દોલાયમાન પણ કરી દેતાં હોય છે. વૈશ્વિક લયમાં બધું સમ પર આવતું હોય છે પણ આપણી એવી ધીરજ કાયમી રહેતી નથી એમ કવિ 'એક કહાણી'[2] કાવ્યમાં સુપેરે અભિવ્યક્ત કરે છે :

'તુફાન પળવારમાં શમી જશે.' સુકાની વદ્યો.
'થએલ નભ ધૂંધળું અધિક સ્વચ્છ થૈ રાજશે.
જરાક, પળવાર ધૈર્ય ધરી શાન્ત બેસી રહો !'
ન કિન્તુ પળમાત્ર યે હૃદય ધૈર્ય ધારી શક્યું;
બિભીષણ અતાગ સાગરતણા મહાપૂરમાં
વ્યથા વિકલ, વેદનાપીડિત હૈયું તૂટી ગયું.
અસહ્ય જગભાર દૂર કરી શૂન્યતામાં ભળ્યું.

અહીં સંવાદ અને સ્થિતિમાં કવિએ નાટ્યાત્મક્તા સિદ્ધ કરી છે.

ગોવિંદ સ્વામીની કવિતામાં સંદેવનપટુતાના અણસારા આપણને સતત મળતા રહે છે. કવિનું આંતર-બાહ્ય દર્શન વ્યાપક અને સૂક્ષ્મ છે. જ્યારે તેઓ કોઈ સંવેદનરસિત અનુભૂતિને પ્રગટ કરે છે તેમાં આપણને એમની સચ્ચાઈ અને સંવેદનપટુતા પ્રત્યક્ષ થાય છે. આવાં તો અનેક દૃષ્ટાંતો 'પ્રતિપદા'ના પાનેપાને જોવા મળે છે. કવિની આ વિશિષ્ટતા માટે 'શાન્ત દર્શન'[3] કાવ્ય મમળાવવા જેવું છે :

બધું ય સૂમસામ, રાત્રિતણી શાન્ત સુપ્તિમહીં,
વિરાટ જગની પરે અરવતા છવાઈ રહી.
ધીમાં ડગ ભરંત આભમહીં ચંદ્રમા એકલો :
મહા ભુજગ-ફેણમાં ઝગમગંત જાણે મણિ.
ખૂણે ક્યહીં ઝબૂકતી ધવલ કો'ક તારાકણી.

ઘૂમે ગગનઆંગણે ધવલ પાતળી વાદળી
કદી તમતમાટ તીવ્ર કરી ઊઠતી ચીબરી.
અને વિપળમાં જ શાન્તિ નિજ રાજ્ય પ્રસ્થાપતી.

મહા ખખડધજ્જ વૃક્ષ પણ રુક્ષ શાં ગ્રીષ્મમાં
પ્રશાન્ત રજનીમહીં ધરી સુષુપ્તિ સર્વે ઊભાં.
સમીર પણ શાન્ત નીરવ પદે ક્યહીં લ્હરેતો :
શીળી મધુર લ્હેરથી ઘડીક સર્વ ડોલાવતો.

નિસર્ગતણી ભવ્ય શાન્તિ મુજ અંતરે રેલતી :
પ્રચંડ ઊછળંત ક્ષુબ્ધ ઉરસિન્ધુને શામતી.

કવિની સંવેદનશીલતા અને કલાત્મક્તાના અનેક આયામો આપણને આ કૃતિમાં અનુભવી શકીએ છીએ. કવિએ રાત્રિના સંસારને ચિત્રાત્મક રીતે નિરૂપ્યો છે. પ્રાકૃતિક તત્ત્વોનાં રાત્રીય રૂપોનો તેઓ જે રીતે ઉઘાડ કરે છે તે અનન્ય છે. ચંદ્ર, તારા, વાદળ, વૃક્ષ, ચીબરી, પવનનાં રૂપોથી કવિ રાત્રિની પ્રશાન્ત પણ સુખકર ચિત્રાવલિ આંકે છે. કવિનું આ દર્શન નિતાંત પ્રતીતિજનક છે. ગ્રીષ્મની શાંત રાત્રિ કવિના ઉરસિંધુને પણ પરમ શાતાનો અનુભવ કરાવે છે. બહુ ઓછા અલંકારોથી કવિએ ભાષાની રમણા રચી તીવ્રવેગી ભાવસ્થિતિ સાધી છે.

ગોવિંદ સ્વામીનો પ્રકૃતિ પરત્વેનો નાતો આત્મીય છે, ગહન છે. એમણે મન ભરીને પ્રકૃતિને માણી છે. આત્મીય સંબંધને કારણે પ્રકૃતિનું રૂપ એમની કવિતામાં વ્યાપક રીતે આવે છે. સંવેદનશીલતાને કારણે સૂક્ષ્મતા અને ગતિશીલતા પણ અનુભવાય છે. કવિનાં પ્રાકૃતિક સંવાદિતાનાં અનેક કાવ્યો ખૂબ જ કમનીય છે. તેઓએ જે હૃદ્ય પ્રકૃતિચિત્રો આપ્યાં છે તેનું આચમન નર્યો સહજાનંદ છે. ઉદાહરણ તરીકે 'અમીઘૂંટ પીધા કરું'[૫] કાવ્યની આ પંક્તિઓ જોઈએ :

જટાજૂટ સમી લળુંબત અગણ્ય વડવાઈથી
પ્રગાઢ પથરાયલા વડ પ્રફુલ્લ ઝૂલી રહ્યા.
અનેક દિનરાતના ઉદયઅસ્તને ન્હાળતા,
નવા શિશુક શા ખીલ્યા કિસલયો ખેલતા.

અતૂટ ત્રિપુટી ઝગંત મૃગશીર્ષની પશ્ચિમે,
અને નજીકમાં જ વ્યાધ નિજ તેજ વેરી રહ્યો.
ઝગંત નભમધ્યમાં ગહન પ્રશ્ન શું ઝૂમખું
મહાભુજગ ફેણધારી વિચરંત સપ્તર્ષિનું !

અહીંનાં પ્રાકૃતિક રૂપો ખરે જ મનભાવન છે. તો, પ્રકૃતિકવિતામાં સુંદર ચિંતન રસીને ગોવિંદ સ્વામી નૂતન ભાવવળાંક આપી જાણે છે. અનેક કવિતાઓમાં આવી સર્જના જોઈ શકાય છે. 'વસંતમાં'[૧૪] સૉનેટની આ પંક્તિઓ જુઓ :

સૂણું વસંતતણી મોહક વાંસળીઓ,
ઝીલી રહું અમૃત વર્ષતી વાદળીઓ.
ખીલ્યા પ્રફુલ્લ મુજ યૌવન-પૂર્ણિમાના
મ્હાણી રહું વિરલ જીવન-ઉત્સવો આ.

મ્હાણી લઉં મુજ વસંત અમૂલ્ય આજે,

જેની હૂંફે અસમ પાનખરો જીવાયે.

જીવનદાયિની પ્રકૃતિને કવિ ચિંતનકણિકાથી વિસ્તારી આપે છે. જીવનરસના આવા અનેક નૂતન નયનરમ્ય પડાવો આ કવિ સતત આપતા જાય છે.

પ્રકૃતિનાં રમ્ય રૂપો આલેખનાર આ કવિ યુદ્ધની વિભીષિકા પરત્વે પણ ચિંતિત છે અને એનાં દારુણ રૂપો નિરૂપે છે. માનવની વિધ્વંસક પ્રવૃત્તિઓથી ત્રસ્ત આ કવિ 'જગે ક્યારે'[૬] કવિતામાં યુદ્ધનું દારૂણ રૂપ ખૂબ જ સુંદર રીતે રજૂ કરે છે. અહર્નિશ ચાલતાં યુદ્ધોને ભાષાકીય ગતિ દ્વારા, શાબ્દિક કઠોરતા દ્વારા વધારે સઘન રૂપ આપ્યું છે. સંવાદિતા અને માનવીય સૌહાર્દમાં શ્રદ્ધા ધરાવતા આ કવિ યુદ્ધના અંત વિશે પૂછે છે તેમાં કલાત્મક ચોટ છે :

હજારો વર્ષોથી સતત સળગે યુદ્ધભડકા.
મનુષ્યોના હૈયે અતિશય ભર્યા આગકટકા.
ધખેલા અંગારા જરી ય હજુ તો શાંત ન થતા,
તહીં રાતા રંગે સળગી ઊઠતા નિત્ય બમણા.

છવાએલા વિશ્વે ગરળ વમતાં માનવજૂથો,
દમંતાં, ત્રાડંતાં, દશન કચડંતાં હરપળે;
ઉન્હા અંગારા શાં નયનદ્વયથી વહ્નિ વરસે,
મહાયુદ્ધજ્વાળા જટિલ જગને ચાટતી ફરે.

થીજાએલા ક્રૌર્યે દલિતજનનાં શોણિત ચૂસે
વરૂ ભૂખ્યા જેવાં : રુધિર નીગળંતાં મુખ દિસે.
લુંટાવે ફંગોળે રતન સરખાં યોવનધનો.
છૂપાએલા એ તો મનુજ-બુરખે રાક્ષસગણો.

જગે ક્યારે શીળાં ઝરણ ફૂટશે, આગ શમશે ?

મહાનંદે પૃથ્વી પ્રિય પ્રણયમંત્રો ધ્વનનશે ?

કવિ તરીકેની ગોવિંદ સ્વામીની એક અત્યંત નોંધનીય લાક્ષણિક્તા અને વિશિષ્ટતા એ છે કે કાવ્યના અંતે તેઓ અનપેક્ષિત, અણધારી ચમત્કૃતિ સર્જે છે. ઘણી બધી કવિતામાં આવ્યું બન્યું છે. આવું થાય છે ત્યારે એનાં સૌંદર્યવલયો દ્વિગુણિત થઈ જાય છે. ઉદાહરણ રૂપે ‘ક્યહીં ભટકતો’[૭] કાવ્ય જોઈએ :

કરી તાણાવાણા તમસદ્યુતિના, કૈં ભરી લઈ
હીરા નીલાધોળા ઝગમગ થતા, સ્વચ્છ ઊજળા
અને સ્વર્ગગાને રજત-કસબે રમ્ય વચમાં
ગૂંથી, આછો સાળુ અજબ કંઈ નક્ષત્રથી ખચ્યો
ધરી લૈને અંગે
નિશા આ ઉમંગે નિજ શયનખંડે પગ ધરે.
અરવ પગલે શી અભિસરે !
મીઠેરી શાન્તિનું જગત પર સામ્રાજ્ય વિલસે.
વળી આછોઆછો પવન પણ ઉલ્લાસથી લસે.
અજાણ્યાં ફૂલોની સુરભિ મદમાતી વહી રહે.
નિશાના હયામાં પ્રણયનિધિ હિલ્લોળ ઊછળે.

અહીં ઘેલુંઘેલું હૃદય ધડકે છે રજનીનું;
અને આઘેઆઘે ક્યહીં ભટકતો રાત્રિપતિ ! તું ?

ગોવિંદ સ્વામીની કવિતામાં પ્રેમ પણ આધિપત્ય ભોગવે છે. એમની પ્રણયકવિતા વિશેષતઃ તો નૈરાશ્યની, વૈફલ્યની કવિતા છે. તો, પ્રણયમાધુર્ય પણ ઘણું છે. પ્રેમના મંજુલમધુર ભાવો હૃદ્ય છે. એમની ‘તને મેં ચાહી ના’[૮] કવિતામાં કેટલી નજાકત છે ! –

તને મેં ચાહી ના : પણ ઉતરતા એકલ ખૂણે

કદા આવી બેસી ઘર કરી લીધું, જાણું ન હું એ !
તને મેં ચાહી ના : પણ તુજ વિના શૂન્યવત શે
બધું હાવાં ભાસે ? ક્યહીંથી મન એવું થઈ ગયું ?
તને મેં ચાહી ના : પણ નયન શાને અહીંતહીં
ભમે તારે કાજે, તુજ દરશ અર્થે મથી રહે ?

‘તને મેં ચાહી’તી ?’ અવશ ઉરમાં પ્રશ્ન ઊઠતો.
‘તને મેં ચાહી’તી’ ઉર કણકણો સૌ વદી ઊઠે.

અનાયાસ બંધાતા પ્રણયરાગની રમ્યતાને કવિ અહીં મનોરમ રૂપ આપે છે. તો વળી, ‘તને હું ચાહું છું’[૧૦] કવિતામાં ચાહતને સર્વસ્વ માનતા કવિ એક જુદું જ પ્રણયસંવેદન રજૂ કરે છે :

તને હું ચાહું છું હૃદય તુજપે પૂર્ણ જ ઢળ્યું.
અને તેમાં પાછું તુજ હૃદયનું પીયૂષ મળ્યું.
‘તને હું ચાહું છું’ કંઈ જ વધુ એથી નવ કહું.
તને હું ચાહું છું : કંઈ જ વધુ એથી નવ ચહું.

બહુ ઓછા શબ્દોમાં પણ કવિ અત્યંત મધુર ભાવચિત્રો આંકી આપે છે :

તારા બે ઓષ્ઠ મીઠું જરીક મલકીને શાન્ત પાછા સુહાવે.
હૈયે તો એટલામાં જલધર ધનુઓ કેટલાં યે રચાવે.[૧૧]

કવિ ગોવિંદ સ્વામી સુંદર મુક્તકો પણ આપે છે, એમાં એમની સર્ગશક્તિના ચમકારાથી આપણ મુખોમુખ થઈએ છીએ. એક મુક્તક જોઈએ –

હશે કદી પ્રેમીનું દિલ, વિરહથી દગ્ધ થઈને,

તમારા ગાલે શું તલ સમું બનીને જ વિરમ્યું ?[૧૦]

'પગથીની કથની' નામનું કાવ્ય પગથી, ફૂટપાથનું સુંદર આત્મકથનાત્મક કાવ્ય છે. એની બે પંક્તિઓ જોઈએ –

ચૂસેલી શેરડીકેરા કૂચા જેવા મજૂરની
કતારો ઘેર દોડે ત્યાં થાકેલી ને ઉતાવળી[૧૨]

અહીં શેરડીના કૂચા અને મજૂરનું સાદૃશ્ય ખૂબ હૃદ્ય છે. આવા અલંકારોનું સૌંદર્ય આ કવિતાઓમાં અત્રતત્ર જોવા મળે છે. કવિએ મજૂરોની વેદના અને કંગાલિયતને મનોહારી દૃશ્યરૂપ આપ્યું છે. આગળ કવિ કહે છે તેમાં પણ આવી ભાવઘનતા છે. કવિની શબ્દપસંદગીને કારણે આવી તીવ્ર ચોટ શક્ય બની છે :

અમારે નિત્યના આંહીં સૂતાંસૂતાં નિહાળવાં
સૃષ્ટિનાં રથનાં પૈડાં છાતીએથી ફરી જતાં.[૧૩]

ગોવિંદ સ્વામીની કવિતામાં નાદવૈભવ, શબ્દમાધુરી અને છંદની સરસતા ધ્યાનાકર્ષક છે. સમગ્ર સંગ્રહમાં કવિકૌશલ્યની આવી રમ્યતા સતત અનુભવાય છે. ઉદાહરણરૂપે 'ભલે મારા માર્ગે' સૉનેટનું આ પ્રથમ ચતુષ્ક જોઈએ :

ભલે મારા માર્ગે સૂરજ નહિ, ના ચંદ્ર ય ભલે,
ઉષા-સંધ્યાકેરી સુરખી નમણી યે નવ ઢળે,
ગુલાબોની મીઠી પરિમલ ભલે ત્યાં ન પ્રસરે,
મઢેલી તારાથી ગગન-ઝૂલ યે ના ફરફરે.

અહીં નકારનાં ભાષાસ્તર દ્વારા કવિએ ભાવની તીવ્રતા સાધી છે.

એમ પણ કહી શકાય કે કવિની આ હજી તો શરૂઆત હતી. પ્રારંભે જ સર્ગશક્તિની સંભાવના પ્રતિ આપણને લક્ષિત કરનારા આ કવિની રચનાઓ સીધીસરળ, કલાત્મકતાના અભાવવાળી પણ હોય એ સમજી શકાય એવું છે. વળી, છંદોબદ્ધ રચનાઓમાં એમનું જે કૌવત જોઈ શકાય છે, તેના પ્રમાણમાં ગીતો ઘણાં નબળાં છે. જેમ કે, 'અંતરનો મોર'[૧૫] રચના –

લીલીકુંજાર સમી વાડીમાં એકલો
ગ્હેકે છે આજે મયૂર,
કુંજમાં ગ્હેકે છે એકલો મયૂર.

ઢળકંતા શ્યામ પેલા મેઘને બોલાવતો
ગ્હેકે છે આજે મયૂર,
કુંજમાં નાચે છે એકલો મયૂર.

એકંદરે, ભાવની વ્યાપકતા, સંવેદનપટુ ચિત્તવિવર્તોની અસરકારક અભિવ્યક્તિ, સૂક્ષ્મ નાદવલયો સિદ્ધ કરતી કાવ્યબાની, પ્રકૃતિ અને પ્રેમનાં બહુઆયામી રૂપો, પ્રશિષ્ટ શબ્દાવલિનું માધુર્ય ઈત્યાદિ કાવ્યકલાને કારણે આ કવિએ ગુજરાતી કાવ્યધારામાં પોતીકો અમૃતદ્વીપ રચ્યો છે. ગોવિંદ સ્વામીની એ સર્જકદ્યુતિને વંદન…

★★★

....

પાદનોંધ :

૧. સુન્દરમ્, જોશી ઉમાશંકર, રાવળ પ્રજારામ, સંપા. 'પ્રતિપદા' પ્રકાશક પ્રજારામ નરોત્તમ રાવળ, વઢવાણ, સંવત ૨૦૦૪, પૃ. ૩

૨. એજન, પૃ. ૧૯

૩. એજન, પૃ. ૪

૪. એજન, પૃ. ૫

૫. એજન, પૃ. ૭

૧૨. એજન, પૃ. ૩૮

૧૩. એજન, પૃ. ૩૯

૧૪. એજન, પૃ. ૪૮

૧૫. એજન, પૃ. ૬૩

૬. એજન, પૃ. ૧૫

૭. એજન, પૃ. ૧૭

૮. એજન, પૃ. ૨૧

૯. એજન, પૃ. ૨૯

૧૦. એજન, પૃ. ૩૧

૧૧. એજન, પૃ. ૧૮

કૉલેજ માટેનાં અગત્યનાં પ્રમાણપત્ર

Ph. 23236351, 23232701, 23237721
23234116, 23235733, 23232317
23236735, 23239437, 23239627

Extension No. 413 (CPP-I Colleges)
UGC Website: www.ugc.ac.in

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये
SPEED POST

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
बहादुरशाह जफर मार्ग
नई दिल्ली-110 002
UNIVERSITY GRANTS COMMISSION
BAHADURSHAH ZAFAR MARG
NEW DELHI-110 002

F. No. 8-490/2010 (CPP-I/C)

February, 2011

8 MAR 2011

The Registrar,
Gujarat University,
Ahmedabad – 380 009,
Gujarat.

Sub: - Recognition of College under Section 2 (f) of the UGC Act, 1956.

Sir,

I am directed to refer to the letter No. GAC/MKM/10-11/329 dated 09.09.2010 received from the Principal, Government Arts College, Maninagar, Ahmedabad – 8 (Gujarat) on the above subject and to say that it is noted that the following college is **aided** and **temporarily** affiliated to **Gujarat University**. I am further to say that the name of the following college has been included in the list of colleges prepared under Section 2 (f) of the UGC Act, 1956 under the head '**Government** Colleges teaching upto **Bachelor's** Degree':-

Name of the College	Year of Establishment	Remarks
Government Arts College, Maninagar, Ahmedabad – 8 (Gujarat).	2007	The college does not fulfill the requirement of permanent affiliation. Therefore, the college is **not** eligible to receive Central assistance in terms of the rules framed under Section 12 (B) of the UGC Act, 1956.

The documents submitted in respect of the above College have been accepted by the University Grants Commission.

Yours faithfully,

(Uma Bali)
Under Secretary

Copy to:-

1. The **Principal**, Government **Arts** College, Maninagar, Ahmedabad – 8 (Gujarat).
2. The **Secretary**, Government of India, Ministry of Human Resource Development, Department of Higher Education, Shastri Bhawan, New Delhi - 110 001.
3. The **Principal** Secretary, Deptt. of Higher & Technical Education, Government of Gujarat, New Sachivalaya, B. No. 5, 7th Floor, Gandhi Nagar – 382 010, (Gujarat).
4. The **Deputy** Secretary, UGC, Western Regional Office (WRO), Ganeshkhind, Poona – 411 007, (Maharashtra).
5. Publication Officer (Website-UGC), New Delhi.
6. Section Officer (F.D.-III Section) U.G.C., New Delhi.
7. All Sections, U.G.C, New Delhi.
8. Guard file.

(Sunita Gulati)
Section Officer

Ph. 23236351, 23232701, 23237721
23234116, 23235733, 23232317
23236735, 23239437, 23239627

Extension No. 413 (CPP-I Colleges)
UGC Website: www.ugc.ac.in

ज्ञान–विज्ञान विमुक्तये

SPEED POST

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग
बहादुरशाह जफर मार्ग
नई दिल्ली-110 002
UNIVERSITY GRANTS COMMISSION
BAHADURSHAH ZAFAR MARG
NEW DELHI-110 002

F. No. 8-490/2010 (CPP-I/C)

December, 2012

14 DEC 2012

The Registrar,
Gujarat University
P.B. No. 4010, Navrangpura
Ahmedabad – 380 009
Gujarat

Sub: - Declaring a College fit to receive Central Assistance under Section 12 (B) of the UGC Act, 1956.

Sir,

I am directed to refer to the letter No. nil dated 11.09.2012 received from the Principal, Government Arts College, Maninagar, Ahmedabad - 8, (Gujarat) on the above subject and to say that it is noted that the following college is **aided** and **permanently** affiliated to **Gujarat University**. The college is already included under Section 2 (f) of the UGC Act, 1956 vide this office letter of even No. dated 08.03.2011. I am further to say that the name of the following college has been included in the list of colleges prepared under Section 12 (B) of the UGC Act, 1956 under the head '**Non-Government** Colleges teaching upto **Bachelor's** Degree':-

Name of the College	Year of Establishment	Remarks
Government Arts College, Maninagar, Ahmedabad - 8, (Gujarat).	2007	The College is now declared fit to receive Central assistance in terms of Rules framed under Section 12 (B) of the UGC Act, 1956.

The documents submitted in respect of the above College have been accepted by the University Grants Commission.

Yours faithfully,

(Raksha Pahwa)
Under Secretary

Copy to:-

1. The Principal, Government Arts College, Maninagar, Ahmedabad - 8, (Gujarat).
2. The Secretary, Government of India, Ministry of Human Resource Development, Department of Higher Education, Shastri Bhawan, New Delhi - 110 001.
3. The Principal Secretary, Deptt. of Higher & Technical Education, Government of Gujarat, New Sachivalaya, B. No. 5, 7th Floor, Gandhi Nagar – 382 010, (Gujarat).
4. The Deputy Secretary, UGC, Western Regional Office (WRO), Ganeshkhind, Poona – 411 007, (Maharashtra).
5. Publication Officer (UGC-Website), New Delhi.
6. Section Officer (FD-III Section), UGC, New Delhi.
7. Guard file.

(Sunita Gulati)
Section Officer

ફેક્સ : (૦૭૯) ૨૬૩૦૨૬૫૪
ટેલિફોન : ૨૬૩૦૧૩૪૧-૨૬૩૦૦૩૪૨-૪૩,
૨૬૩૦૦૧૨૬
ટેલિગ્રામ : યુનિગુજરાત

ગુજરાત યુનિવર્સિટી કાર્યાલય,
પોસ્ટ બોક્સ નં. ૪૦૧૦
નવરંગપુરા, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૯.

ગુજરાત યુનિવર્સિટી
GUJARAT UNIVERSITY

(NACC Accredited B[++])
www.gujaratuniversity.org.in

Tele { Fax : (079) 26302654
Phone : 26301341-26300342-43, 26300126
Grams : UNIGUJARAT

OFFICE OF THE GUJARAT UNIVERSITY
POST BOX NO. 4010
NAVRANGPURA,
AHMEDABAD-380 009 (INDIA)

નં.એકેડેમિક/૨૧/૩૦૪૧૦/૨૦૧૨ — તા. ૧૧ /૦૬/૨૦૧૨

જોડાણ અંગેનું જાહેરનામું ક્રમાંક: ૧૮૨/૨૦૧૨

એક્ઝિક્યુટીવ કાઉન્સિલ વતી કુલપતિશ્રીએ સરકારી વિનયન કોલેજ, કે.કા.શાસ્ત્રી એજ્યુકેશન કેમ્પસ, ખોખરા,મણિનગર,(પુર્વ) અમદાવાદ-૮ને નીચે જણાવેલ વિષયો-અભ્યાસક્રમો માટે તેની સામે દર્શાવેલ પ્રકાર અને મુદત માટે જોડાણ મંજૂર કર્યુ છે.

વિષયો-અભ્યાસક્રમો	ડિવીઝન	જોડાણ પ્રકાર	મુદત
પ્રથમ,દ્વિતીય,તૃતીય વર્ષ બી.એ. (ગુજરાતી,અંગ્રેજી,સંસ્કૃત,અર્થશાસ્ત્ર, મનોવિજ્ઞાન,ઇન્ડોલોજી-ઇન્ડિયન કલ્ચર) (ગ્રાન્ટેબલ ધોરણે) (CBCS મુજબ)	૦૨ (બે)	કાયમી	તા.૧-૭-૨૦૧૨ થી કાયમી

કા.કુલસચિવવતી

નકલ રવાના :-

૧. આચાર્યશ્રી, સરકારી વિનયન કોલેજ, કે.કા.શાસ્ત્રી એજયુકેશન કેમ્પસ, ખોખરા, મણિનગર,(પુર્વ) અમદાવાદ-૮ને જાણસારૂ.

૨. યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટસ કમિશન યુનિટ, સામાન્ય વિભાગ, ગુજરાત યુનિવર્સટી, અમદાવાદ. (જાણ સારૂ)

૩. સચિવશ્રી,શિક્ષણ વિભાગ,ગુજરાત રાજય,નવા સચિવાલય,ગાંધીનગર જાણ સારૂ

૪. ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશ્નરશ્રી,શિક્ષણ કમિશ્નરશ્રીની કચેરી,બ્લોક નં-૧૨,ડૉ.જીવરાજમહેતા ભવન,જુનુ સચિવાલય,ગાંધીનગર

૫. શ્રીમતિ. પુનિતાબેન પાઠક, હિસાબ પ્રકાશન વિભાગ. ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ-૯

૬. પરીક્ષા નિયામકશ્રી, પરીક્ષા વિભાગ, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, નવરંગપુરા, અમદાવાદ-૯

૭. ચીફ એકાઉન્ટસ ઓફિસર, હિસાબ વિભાગ, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ-૯

૮. સેકશન ઓફિસર, પી.જી. વિભાગ, ઈલેકશનના કામ અંગે.

૯. સેકશન ઓફિસર, ડી.પી.ઈ. વિભાગ, ઈલેકશનના કામ અંગે.

૧૦. સેકશન ઓફિસર, ડિસ્પેચ વિભાગ, કોલેજના પરિપત્ર અંગે.

૧૧. ગ્રંથપાલશ્રી, યુનિ.ગ્રંથાલય, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ-૯

૧૨. શ્રી ભારદ્વાજ,પરીક્ષા વિભાગ,ગુજ.યુનિ.અમદાવાદ-૯

૧૩. પબ્લીકેશન ઓફિસર,ગુજ.યુનિ.અમદાવાદ

TO,
The Principal,
Government Arts College,
K.K.Shastri Education Campus,
Khokhra, Maninagar(East),
Ahmedabad.

CERTIFICATE

This is to certify that, Government Arts College, K.K.Shastri Educational Campus, Khokhra, Maninagar(East), Ahmedabad is situated in City East (Maninagar) area and this is an Urban Area.

Date:03 /03/2014

City Mamalatdar(Maninagar)

Place : Ahmedabad

Ahmedabad

CITY MAMLATDAR, MANINAGAR * AHMEDABAD *

LIST OF TEACHING AND NON-TEACHING STAFF

TEACHING STAFF: 2018-2019

SR NO.	DESIGNATION	FULL NAME	BIRTH DATE	CATEGORY	MOBILE	QUALIFICATION	SUBJECT
1)	PRINCIPAL	GITABEN GIRISHBHAI PANDYA	09/11/1956	GEN	9426709133	M.A., PH.D.	ECONOMICS
2)	ASSOCIATE PROFESSOR	PATEL GAYATRI BHAGWANDAS	21/04/1972	SEBC	9428061679	M.A., M.ED., M.PHILL	ENGLISH
3)	ASSISTANT PROFESSOR	SHASTRI SANGITA RAMESHCHANDRA	08/11/1970	GEN	7016969874	M.A.,PH.D., DD.ED.,DIPLOMA IN APPLIED ART	PSYCHOLOGY
4)	ASSISTANT PROFESSOR	KINNARIBEN DINKARRAY PANCHOLI	07/01/1974	GEN	9427131190	M.A., PH.D.	SANSKRIT
5)	ASSISTANT PROFESSOR	PRAVINKUMAR PACHANBHAI RATHVI	20/01/1976	SEBC	9427433050	M.A., PH.D.	GUJARATI
6)	ASSISTANT PROFESSOR	SURESHBHAI DESARBHAI SUDIYA	07/10/1968	SC	9157941911	M.A., PH.D.	GUJARATI
7)	ASSISTANT PROFESSOR	NEHAL JAGDISHCHANDRA PANDYA	06/05/1977	GEN	9726252099	M.A., B.ED., PH.D.	SANSKRIT

8)	ASSISTANT PROFESSOR	JAGDISHBHAI AMBALAL PARMAR	17/10/1983	SC	9924422083	M.A., GSLET	ECONOMICS
9)	ASSISTANT PROFESSOR	KAMLESHKUMAR HARIBHAI PATEL	04/03/1982	GEN	9409424554	M.A. M.PHILL, GSLET, PH.D.	PSYCHOLOGY
10)	ASSITANT PROFESSOR	RASHMI KUSHAL GUPTA	20/12/1989	GEN	9694111513	M.A., NET, PHD (Pursing)	ECONOMICS
11)	PTI	PINAL DAHYABHAI SOLANKI	08/02/1977	SC	9426742995	M.P.E. M.PHILL PH.D.	SPORTS

CONTRACTUAL STAFF DETAILS
YEAR: 2018-19

SR NO.	DESIGNATION	FULL NAME	BIRTH DATE	**CATEGORY**	MOBILE	QUALIFICATION	SUBJECT
1)	VYAKHYATA SAHAYAK	ABHA HARESHBHAI TRIPATHI RELEAVE DATE: 21/07/2018	20/06/1987	GEN	9724742838	M.A., UGC- NET	INDOLOGY
2)	VYAKHYATA SAHAYAK	AARTIBEN SONI	20/06/1987	GEN	9978130688	M.A. PH.D. M.PHIL, NET	GUJARATI
3)	VYAKHYATA SAHAYAK	HETALBEN GIRDHARSINH RAJPUT	06/09/1983	GEN	9409319566	M.PHILL, PH.D.	ENGLISH
4)	VYAKHYATA SAHAYAK	SHAILESHKUMAR MOHANSINH RAULJI	19/01/1990	GEN	7698456463	M.PHILL, NET	SANSKRIT
5)	VYAKHYATA SAHAYAK	NIKITA SURESHBHAI SONARA RELEAVE DATE: 09/07/2018	11/05/1990	SC	9979138316	M.PHILL, PH.D.	PSYCHOLOGY
6)	VYAKHYATA SAHAYAK	ANITA HIRALAL PATEL	10/01/1989	GEN	9408290909	M.A. Ph.D.	ECONOMICS
7)	VISITING LECTURER	MANISHABEN N BHATT	29/09/1970	GEN	9925280137	M.A. Ph.D.	INDOLOGY
8)	VISITING LECTURER	MONIKA BHIKHRAM KOLI	23/09/1990	SC	9724473261	M.A.	ENGLISH
9)	VISITING LECTURER	BASUNDHARADEVI RAMDHANI PATEL	01/08/1989	GEN	9924180246	M.A.	INDOLOGY

NON-TEACHING STAFF
2018-2019

NAME & ADDRESS	DATE OF BIRTH	CATEGORY	SEX	DESIGNATION	EDUCATION	DATE OF JOINING
NIRANJANA NAVALJIRAM BHAGAT J-3, SANTI COMPLEX, OPP. VEJAL PUR BUS STOP., VEJALPUR, AHMEDABAD-380051	04-02-1967	SEBC	F	HEAD CLERK	M.COM M.ED.	06-10-2015
VADHIYA VIMALKUMAR MAGANLAL A-401, NANDESHWAR APPARTMENT, VASTRAPUR RAILWAY CROSSING, VEJALPUR, AHMEDABAD-380051	03-03-1986	SEBC	M	SENIOR CLERK	B.A.	27-04-2018
PRIYANKA K SAGAR 26, ANAND VIHAR SOC, OPP. RAJENDRA PARK, DANILIMDA, AHMEDABAD	14-11-1990	SC	F	JUNIOR CLERK	B.B.A.	04-03-2014
JALPABEN S PARMAR KALIKA CHOWK, VANKAR VAS, PALANA, TA-NADIAD DIS-KHEDA	21-04-1987	SC	F	JUNIOR CLERK	M.A. B.Ed.	28-02-2014
SHRI NARSINHBHAI S SOLANKI HARKHJINA MUWADA TA- DAHEGAM	14-05-1981	SC	M	PEON	9TH PASS	02-08-2000

NON-TEACHING STAFF OF THE COLLEGE

FROM THE YEAR OF 2007 TO 2019

Name of Employee	Designation	Date of Joining	Category	Date of joining Office	Date of Leaving Office
Sharda M. Kharadi	Head Clerk	13-07-1990	ST	14-06-2007	19-02-2009
Mahendrabhai K. Arya	Sr.Clerk	10-09-1981	Open	15-06-2007	19-02-2009
Mukesh Patel	Sr.Clerk	19-11-1984	Open	01-07-2007	18-02-2008
Makwana	Sr.Clerk	19-02-2008	SC	19-02-2008	29-09-2008
Liladhar D. Kad	Jr. Clerk	05-03-1990	SEBC	22-03-2008	07-09-2010
Hemangini P. Thakkar	Sr.Clerk	21-01-1986	Open	26-09-2008	17-12-2013
Narsinh S. Solanki	Peon	02-08-2000	SC	21-01-2009	
Alkaben P. Tahakkar	Head Clerk	18-04-1981	Open	20-02-2009	11-06-2015
B.K.Leuva	Jr. Clerk	26-05-2004	SC	15-07-2009	23-12-2010
Suman G. Rathod	Sr.Clerk	28-08-1984	SC	16-09-2009	26-06-2012
Bharat S. Chauhan	Jr. Clerk	20-01-1989	Open	24-03-2011	19-02-2014
Parul P. Kar	Sr.Clerk	02-03-1991	SEBC	27-06-2012	18-02-2014
Paresh P. Vasava	Sr.Clerk		ST	18-02-2014	19-08-2014
Vaghela Mahendra R.	Sr.Clerk	28-05-1984	SC	19-02-2014	06-10-2015
Jalpa S. Parmar	Jr. Clerk	28-02-2014	SC	28-02-2014	
Priyanka K. Sagar	Jr. Clerk	02-09-2013	SC	04-03-2014	
Niranjana N. Bhagat	Head Clerk	12-09-1981	SEBC	06-10-2015	
Vimalkumar M. Vadhiya	Sr. Clerk	03-03-1986	SEBC	28-04-2018	

GOVERNMENT ARTS COLLEGE MANINAGAR, AHMEDABAD
SHRI K K SHASTRI EDUCATIONAL CAMPUS
MANINAGAR, AHMEDABAD

COLLEGE COMMITTEE: YEAR: 2018-19

VICE PRINCIPAL
DR. GAYATRIBEN PATEL

CLASS REGULARITIES AND LECTURE MANAGEMENT
DR. KINNARI PANCHOLI

INTERNAL MARKS AND ADMISSION COMMITTEE

- **F.Y.B.A. COMMITTEE**

CHAIRMAN: DR. PRAVIN RATHVI
MEMBER: PROF. JAGDISH PARMAR
MEMBER: DR. NEHALBEN PANDYA

- **SYBA COMMITTEE**

CHAIRMAN: DR. SANGITABEN SHASTRI
MEMBER: PROF. HETALBEN RAJPUT

- **TYBA COMMITTEE**

CHAIRMAN: DR. KINNARIBEN PANCHOLI
MEMBER: PROF. ARTIBEN SONI

EXAM FORMS FILLUP COMMITTEE
MEMBER: DR. PRAVIN RATHVI
MEMBER: PROF. JAGDISH PARMAR
MEMBER : DR. NEHALBEN PANDYA

TIME TABLE COMMITTEE
CHAIRMAN: DR. PRAVIN RATHVI
MEMBER: PROF. GAYTRI PATEL

CURRYCULAM COMMITTEE
(SHOULD BE DOWNLOADED AND DISTRIBUTED TO ALL)
CHAIRMAN: PROF. JAGDISH PARMAR
MEMBER: DR. KAMLESH PATEL

NAAC COMMITTEE
CHAIR PERSON: PRIN. DR. GITA PANDYA
IQAC CO-ORDINATOR: DR. PRAVIN RATHVI
MEMBER: PROF. JAGDISH PARMAR
MEMBER: DR. NEHAL PANDYA
MEMBER: GAYTRI PATEL
MEMBER: DR. SANGITA SHASTRI
MEMBER: DR. KAMLESH PATEL
MEMBER: DR. KINNARI PANCHOLI

S.R.C. COMMITTEE
CHAIRMAN: DR. PRAVIN RATHVI
MEMBER: DR. SANGITABEN SHASTRI

CULTURAL/SAPTDHARA/YUTH FESTIVAL COMMITTEE
CHAIRPERSON: DR KINNARIBEN PANCHOLI
MEMBER: PROF. GAYATRIBEN PATEL
MEMBER: DR NEHALBEN PANDYA
MEMBER: DR PINAL SOLANKI

EXAMINATION COMMITTEE
CHAIRPERSON: DR KINNARIEBN PANCHOLI
MEMBER: PROF GAYATRI PATEL
MEMBER: DR KAMLESH PATEL

DELL COMMITTEE
CHAIRPERSON: PROF. GAYATRIBEN PATEL
MEMBER: PROF. HETALBEN RAJPUT

SCOPE COMMITTEE
CHAIRMAN: DR PRAVIN RATHVI
MEMBER: DR KAMLESH PATEL

PURCHASE COMMITTEE
CHAIRPERSON: DR GITA PANDYA
MEMBER: DR PRAVINKUMAR RATHVI
MEMBER: PROF JAGDISH PARMAR
MEMBER: MS NIRANJANA BHAGAT

DISCIPLINE / CLEANLINESS COMMITTEE
- OVER ALL INCHARGE

CHAIRPERSON: PROF. GAYATRIBEN PATEL
- GROUND FLOOR

MEMBER: DR KINNARI PANCHOLI
MEMBER: DR PINALBEN SOLANKI
- FIRST FLOOR

MEMBER: PROF. HETALBEN RAJPUT
MEMBER: DR AARTIBEN SONI
- SECOND FLOOR

MEMBER: DR KAMLESH PATEL
MEMBER: DR. MANISHABEN BHATT

ATTENDANCE COMMITTEE
CHAIRPERSON: PROF. GAYATRIBEN PATEL
MEMBER: DR SANGITABEN SHASTRI

UDISHA CLUB COMMITTEE
CHAIRPERSON: DR GITA PANDYA

MEMBER: DR. PRAVIN RATHVI

C.W.D.C. COMMITTEE
CHAIRPERSON: DR SANGITABEN SHASTRI
MEMBER: PROF. GAYATRIBEN PATEL
MEMBER: DR KINNARI PANCHOLI
MEMBER: DR NEHAL PANDYA

ANTI RAGGING / GRIEVANCE REDRESSAL
INTERNAL COMPLAIANT COMMITTEE
CHAIRPERSON: DR. KINNARI PANCHOLI
MEMBER: PROF. GAYATRIBEN PATEL
MEMBER: DR. SANGITABEN R. SHASTRI
MEMBER: JAGDISH PARMAR
MEMBER: DR. NEHALBEN PANDYA

E-MAIL COMMITTEE
CHAIRPERSON: PROF. JAGDISHBHAI PARMAR
MEMBER: DR. PRAVINKUMAR RATHVI

WEBSITE MAINTENANCE COMMITTEE
CHAIRPERSON: PROF JAGDISH PARMAR
MEMBER: DR PRAVINKUMAR RATHVI

NME-ICT COMMITTEE
(NATIONAL MISSION ON EDUCATION-INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY)
CHAIRMAN: PROF. GAYATRIBEN PATEL
MEMBER: PROF. JAGDISH PARMAR

LIBRARY COMMITTEE
CHAIRMAN: DR PRAVINKUMAR RATHVI
MEMBER: DR KAMLESH PATEL

SC/ST/OBC/MINORITY COMMITTEE
CHAIRMAN: DR. PRAVIN RATHVI
MEMBER: PROF. JAGDISH PARMAR
MEMBER: DR. KAMLESH H. PATEL
MEMBER: DR. PINALBEN SOLANKI
MEMBER: SHRI. VIMALKUMAR M. VADHIYA

MHRD/RUSA COMMITTEE
MEMBER: DR PRAVIN RATHVI
MEMBER: PROF. JAGDISH PARMAR
MEMBER: DR KAMLESH PATEL
PARENT'S MEET COMMITTEE
CHAIRMAN: DR. PRAVIN RATHVI
MEMBER: PROF JAGDISH PARMAR
MEMBER: DR. KINNARIBEN PANCHOLI

MEMBER: DR. SANGITABEN SHASTRI

SPORTS
CHAIRMAN: DR. PINALBEN SOLANKI
MEMBER: PROF JAGDISH PARMAR
MEMBER: DR. NEHALBEN PANDYA
MEMBER: PROF. HETALBEN RAJPUT

RUSA COMP-9 & 12
CHAIRMAN: PROF JAGDISH PARMAR
MEMBER: DR. PRAVIN RATHVI

FINISHING SCHOOL
CHAIRMAN: DR KINNARIBEN PANCHOLI
MEMBER: DR KAMLESH PATEL

IDENTITY CARD SIGNATURE COMMITTEE
(AFTER CAREFULLY CHECKING THE DOCUMENTS)
SANSKRIT : DR. KINNARIBEN PANCHOLI
ENGLISH : PROF. GAYATRIBEN PATEL
GUJARATI : DR. PRAVINKUMAR RATHVI
PSYCHOLOGY : DR. SANGITABEN SHASTRI
INDOLOGY : PROF. MANISHABEN BHATT
ECONOMICS : PROF. JAGDISHBHAI PARMAR

ALL THE STAFF MEMBERS HAVE TO PAY THEIR RESPECTIVE DUTY FULLY AND SHOULD REPORT DUTIES AS WELL TASKS AND PROGRESS TO THE PRINCIPAL REGULARLY.

DR. GITA PANDYA

PRINCIPAL

વાચનાલય વિશે માહિતી

દિનેશભાઈ ભરવાડ
વાચનાલય વિભાગ

૨૦૦૭માં શરૂ થયેલ ગવર્નમેન્ટ આર્ટ્સ કૉલેજ એ નવી કૉલેજ છે. સરકારશ્રીના નિયમાનુસાર, સરકારશ્રી દ્વારા પ્રાપ્ત થયેલી સહાય અને સવલત પ્રમાણે આ કૉલેજમાં પોતાનું નાનું પણ સમૃદ્ધ વાચનાલય છે. આ વાચનાલયમાં વર્ષ પ્રમાણે જે પુસ્તકો ઈત્યાદિ વસાવવામાં આવેલ છે તેની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે :

	TEXTBOOKS AMOUNT	**REFRENCE AMOUNT**	**TOTAL AMOUNT**
YEAR	**RS.**	**RS.**	**RS.**
2007-08	1038	0	1038
2008-09	12464	0	12464
2009-10	38108	0	38108
2010-11	16621	265991	282612
2011-12	0	335	335
2012-13	0	0	0
2013-14	15875	15118	30993
2014-15	0	24603	24603
2015-16	11671	340675	352346
2016-17	0	12078	12078
2017-18	75571	67223	142794
TOTAL	**171348**	**726023**	**897371**

SCOPE વિશેની વિગત

ડૉ. પ્રવીણ રથવી
સંયોજક, SCOPE

SCOPE ગુજરાત સરકારનો એક મહત્ત્વાકાંક્ષી પ્રકલ્પ છે. ગુજરાતના યુવાનો વિશ્વ સ્તરે અંગ્રેજી ભાષામાં ઉત્તમ પરિણામ પ્રાપ્ત કરે તે માટે SCOPE એ અંગ્રેજી ભાષાનું પ્રશિક્ષણ શરૂ કરેલ છે. વિશ્વવિખ્યાત યુનિવર્સિટી કૅમ્બ્રિજ સાથે સહયોગ સાધીને વિદ્યાર્થીઓને વિદેશની ઉત્તમ પદ્ધતિ દ્વારા અંગ્રેજીનું પ્રશિક્ષણ આપવામાં આવે છે. અંગ્રેજી ભાષામાં વિદ્યાર્થી પારંગત થતો જાય તુ પ્રમાણેનાં લૅવલ અનુસારની પરીક્ષા-પદ્ધતિનો કૉલેજમાં સ્વીકાર કરવામાં આવ્યો છે. વિદ્યાર્થીની કારકિર્દીમાં ખૂબ જ ઉપયોગી એવા આ અભ્યાસક્રમ માટે વિદ્યાર્થીઓને પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવે છે. કૉલેજના વિદ્યાર્થીઓએ આ ક્ષેત્રે ઉત્તમ દેખાવ કર્યો છે, જેની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે :

Sr.	MONTH/YEAR	NAME OF THE EXAM	APPLICANTS	STUDENTS: APPEARED	STUDENTS: PASSED
1	FEB 2011	CPT	77	76	76
2	NOVE 2011	CPT	128	120	120
3	FEB 2012	CPT-271	CPT-271		
		BULTAS-29	BULTAS-29		
4	DECE 2012	BULTAS	118	111	111
5	MARCH 2013	CPT-100	100	96	96
		BULTAS-48	48	48	48
6	AUG 2013	CPT-213	213	182	182
		BULTAS-1	1	1	1
7	OCTO 2014	CPT-204	204	185	185
8	JAN 2015	CPT-231	231	199	199
9	MARCH 2017	CPT	179	153	153
10	MARCH-2018	CPT	198		

ANALYSIS OF STUDENTS: VARIOUS ASPECTS

Dr. Pravin Rathvi

GOVERNMENT ARTS COLLEGE, MANINAGAR, AHMEDABAD

ANALYSIS OF STUDENTS: B.A. SEM –I & II (2011-12)

B.A. SEM -I (NOV-2011)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	ABSENT
SANSKRIT	**36**	**31**	**-**	**-**	**05**	**10**	**13**	**03**
ENGLISH	**31**	**23**	**-**	**07**	**06**	**05**	**04**	**01**
GUJARATI	**44**	**36**	**-**	**04**	**07**	**07**	**18**	**-**
PSYCHOLOGY	**47**	**34**	**01**	**02**	**14**	**03**	**13**	**01**
ECONOMICS	**50**	**42**	**01**	**01**	**12**	**10**	**17**	**01**
INDOLOGY	**22**	**20**	**-**	**-**	**02**	**02**	**15**	**01**
TOTAL	**230**	**186**	**02**	**14**	**46**	**37**	**80**	**07**

B.A. SEM -II (MAY-2012)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	ABSENT
SANSKRIT	**27**	**27**	**-**	**02**	**08**	**15**	**02**	**-**
ENGLISH	**21**	**21**	**01**	**09**	**05**	**01**	**05**	**-**
GUJARATI	**34**	**34**	**-**	**01**	**09**	**15**	**08**	**01**
PSYCHOLOGY	**29**	**29**	**01**	**04**	**18**	**03**	**03**	**-**
ECONOMICS	**40**	**40**	**01**	**08**	**15**	**11**	**05**	**-**
INDOLOGY	**19**	**19**	**-**	**01**	**09**	**02**	**07**	**-**
TOTAL	**170**	**170**	**03**	**25**	**64**	**47**	**30**	**01**

S.Y.B.A. (2011-12)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	FAIL	ABSENT
SANSKRIT	**18**	**15**	**-**	**02**	**07**	**03**	**03**	**-**	**-**
ENGLISH	**32**	**31**	**-**	**02**	**14**	**10**	**04**	**01**	**-**
GUJARATI	**20**	**16**	**-**	**01**	**05**	**04**	**06**	**-**	**-**
PSYCHOLOGY	**34**	**32**	**-**	**02**	**16**	**10**	**04**	**-**	**-**
ECONOMICS	**31**	**27**	**-**	**02**	**15**	**05**	**03**	**-**	**-**
INDOLOGY	**07**	**06**	**-**	**-**	**03**	**01**	**02**	**-**	**-**
TOTAL	**142**	**127**	**-**	**11**	**60**	**33**	**22**	**01**	**-**

T.Y.B.A. (2011-12)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	FAIL	AB.	WITH.
SANSKRIT	**11**	**11**	**-**	**01**	**05**	**01**	**-**	**02**	**-**	**02**
ENGLISH	**18**	**17**	**-**	**-**	**14**	**03**	**-**	**-**	**-**	**-**
GUJARATI	**20**	**19**	**-**	**-**	**06**	**09**	**-**	**02**	**-**	**02**
PSYCHOLOGY	**25**	**21**	**-**	**05**	**08**	**03**	**-**	**-**	**01**	**04**
ECONOMICS	**27**	**26**	**-**	**02**	**17**	**05**	**-**	**01**	**-**	**01**
INDOLOGY	**05**	**05**	**-**	**02**	**03**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
TOTAL	**106**	**99**	**-**	**10**	**53**	**21**	**-**	**05**	**01**	**09**

ANALYSIS OF STUDENT: B.A. SEM –I & II AND III & IV (2012-13)

B.A. SEM -I (NOV-2012)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	ABSENT
SANSKRIT	**41**	**30**	**-**	**02**	**12**	**07**	**09**	**-**
ENGLISH	**25**	**23**	**-**	**02**	**07**	**03**	**09**	**02**
GUJARATI	**53**	**49**	**-**	**02**	**18**	**16**	**13**	**-**
PSYCHOLOGY	**58**	**49**	**-**	**06**	**39**	**02**	**02**	**-**
ECONOMICS	**67**	**62**	**-**	**02**	**29**	**21**	**09**	**01**
INDOLOGY	**19**	**16**	**-**	**-**	**10**	**04**	**01**	**01**
TOTAL	**263**	**229**	**-**	**14**	**115**	**53**	**43**	**4**

B.A. SEM -II (MAY-2013)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	ABSENT
SANSKRIT	**30**	**30**	**-**	**02**	**13**	**06**	**09**	**-**
ENGLISH	**21**	**21**	**07**	**08**	**06**	**-**	**-**	**-**
GUJARATI	**49**	**45**	**-**	**05**	**26**	**09**	**05**	**-**
PSYCHOLOGY	**49**	**49**	**-**	**14**	**31**	**01**	**03**	**-**
ECONOMICS	**59**	**59**	**01**	**11**	**31**	**12**	**03**	**01**
INDOLOGY	**17**	**14**	**-**	**03**	**05**	**06**	**-**	**-**
TOTAL	**225**	**218**	**08**	**43**	**112**	**34**	**20**	**01**

B.A. SEM -III (NOV-2012)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	ABSENT
SANSKRIT	**23**	**23**	**-**		**04**	**07**	**12**	**-**
ENGLISH	**18**	**17**	**01**	**05**	**07**	**04**	**-**	**-**
GUJARATI	**31**	**30**	**-**		**11**	**11**	**08**	**-**
PSYCHOLOGY	**26**	**26**	**-**	**02**	**20**	**02**	**01**	**01**
ECONOMICS	**40**	**40**	**-**	**08**	**19**	**19**	**02**	**-**
INDOLOGY	**16**	**16**	**-**	**01**	**01**	**01**	**03**	**01**
TOTAL	**154**	**152**	**01**	**17**	**54**	**44**	**26**	**02**

B.A. SEM -IV (MAY-2013)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	ABSENT
SANSKRIT	**22**	**22**	**-**	**01**	**06**	**05**	**10**	**-**
ENGLISH	**17**	**17**	**-**	**09**	**05**	**03**	**-**	**-**
GUJARATI	**29**	**29**	**-**	**04**	**11**	**06**	**07**	**01**
PSYCHOLOGY	**25**	**25**	**01**	**07**	**13**	**02**	**02**	**-**
ECONOMICS	**37**	**37**	**-**	**10**	**19**	**06**	**02**	**-**
INDOLOGY	**13**	**13**	**-**	**03**	**09**	**-**	**01**	**-**
TOTAL	**143**	**143**	**01**	**34**	**63**	**22**	**22**	**01**

ANALYSIS OF STUDENTS OF T.Y.B.A (2012-13)

T.Y.B.A (2012-13)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	FAIL	AB.	WITH.
SANSKRIT	**17**	**15**	**-**	**03**	**09**	**01**	**-**	**01**	**-**	**01**
ENGLISH	**31**	**31**	**-**	**04**	**16**	**09**	**-**	**-**	**-**	**02**
GUJARATI	**17**	**15**	**-**	**01**	**07**	**02**	**-**	**05**	**-**	**-**
PSYCHOLOGY	**32**	**32**	**-**	**09**	**17**	**02**	**-**	**01**	**-**	**03**
ECONOMICS	**29**	**28**	**-**	**07**	**17**	**03**	**-**	**-**	**-**	**01**
INDOLOGY	**06**	**06**	**-**	**-**	**03**	**02**	**-**	**01**	**-**	**-**
TOTAL	**132**	**127**	**-**	**24**	**69**	**19**	**-**	**08**	**-**	**07**

ANALYSIS OF STUDENTS: B.A. SEM –I, III & V (2013-14)

B.A. SEM -I (NOV 2013-14)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	ABSENT
SANSKRIT	**40**	**33**	**-**	**01**	**18**	**10**	**03**	**01**
ENGLISH	**40**	**31**	**03**	**04**	**18**	**03**	**02**	**01**
GUJARATI	**69**	**60**	**-**	**-**	**15**	**27**	**18**	**-**
PSYCHOLOGY	**59**	**51**	**01**	**05**	**24**	**16**	**02**	**03**
ECONOMICS	**72**	**66**	**-**	**03**	**34**	**20**	**09**	**-**
INDOLOGY	**26**	**24**	**-**	**-**	**03**	**02**	**19**	**-**
TOTAL	**306**	**265**	**04**	**13**	**112**	**78**	**53**	**05**

B.A. SEM -III (NOV-2013-14)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	ABSENT
SANSKRIT	**25**	**24**	**-**	**-**	**05**	**06**	**13**	**-**
ENGLISH	**21**	**21**	**01**	**09**	**08**	**03**	**-**	**-**
GUJARATI	**47**	**46**	**-**	**06**	**22**	**09**	**08**	**01**
PSYCHOLOGY	**49**	**48**	**-**	**11**	**25**	**06**	**04**	**02**
ECONOMICS	**65**	**63**	**-**	**-**	**29**	**27**	**07**	**-**
INDOLOGY	**08**	**08**	**-**	**-**	**05**	**01**	**02**	**-**
TOTAL	**215**	**210**	**01**	**26**	**94**	**52**	**34**	**03**

B.A. SEM -V (NOV 2013-14)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	ABSENT
SANSKRIT	**21**	**21**	**01**	**04**	**06**	**04**	**06**	**-**
ENGLISH	**18**	**18**	**-**	**03**	**10**	**04**	**01**	**--**
GUJARATI	**27**	**27**	**-**	**01**	**15**	**09**	**02**	**-**
PSYCHOLOGY	**24**	**24**	**01**	**06**	**15**	**02**	**-**	**--**
ECONOMICS	**35**	**35**	**01**	**11**	**17**	**05**	**01**	**-**
INDOLOGY	**13**	**13**	**-**	**01**	**04**	**03**	**05**	**-**
TOTAL	**138**	**138**	**03**	**26**	**67**	**27**	**15**	**-**

ANALYSIS OF STUDENTS: B.A. SEM –II, IV & VI (2013-14)

B.A. SEM -II (MAY-2013-14)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	ABSENT
SANSKRIT	**31**	**31**	**-**	**-**	**11**	**11**	**08**	**01**
ENGLISH	**30**	**30**	**02**	**05**	**14**	**04**	**05**	**-**
GUJARATI	**57**	**57**	**-**	**03**	**23**	**13**	**16**	**02**
PSYCHOLOGY	**45**	**45**	**-**	**09**	**24**	**08**	**04**	**-**
ECONOMICS	**61**	**61**	**-**	**01**	**33**	**12**	**14**	**01**
INDOLOGY	**23**	**23**	**-**	**-**	**01**	**02**	**17**	**03**
TOTAL	**247**	**247**	**02**	**18**	**106**	**50**	**64**	**07**

B.A. SEM-IV (MAY 2013-14)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	ABSENT
SANSKRIT	**23**	**23**	**-**	**01**	**07**	**04**	**11**	**-**
ENGLISH	**20**	**20**	**01**	**08**	**06**	**05**	**-**	**-**
GUJARATI	**45**	**45**	**-**	**10**	**19**	**05**	**11**	**-**
PSYCHOLOGY	**47**	**47**	**-**	**08**	**29**	**09**	**01**	**-**
ECONOMICS	**62**	**62**	**-**	**01**	**47**	**05**	**-**	**-**
INDOLOGY	**08**	**07**	**-**	**-**	**05**	**-**	**02**	**01**
TOTAL	**205**	**204**	**01**	**28**	**113**	**28**	**25**	**01**

B.A. SEM-VI (MAY 2013-14)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	FAIL	ABSENT	w-held
SANSKRIT	**21**	**21**	**01**	**04**	**05**	**01**	**04**	**-**	**06**
ENGLISH	**18**	**18**	**-**	**-**	**13**	**03**	**-**	**-**	**02**
GUJARATI	**27**	**27**	**-**	**01**	**07**	**09**	**07**	**-**	**03**
PSYCHOLOGY	**24**	**24**	**01**	**08**	**12**	**01**	**01**	**-**	**01**
ECONOMICS	**36**	**35**	**-**	**12**	**19**	**02**	**-**	**-**	**02**
INDOLOGY	**13**	**13**	**-**	**01**	**05**	**02**	**02**	**-**	**03**
TOTAL	**139**	**138**	**02**	**26**	**61**	**18**	**14**	**-**	**17**

ANALYSIS OF STUDENTS: B.A. SEM I, III & V (2014-15)

B.A. SEM-I (NOV 2014-15)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	ABSENT
SANSKRIT	**43**	**33**	**-**	**-**	**02**	**09**	**22**	**-**
ENGLISH	**23**	**19**	**-**	**01**	**-**	**08**	**10**	**-**
GUJARATI	**66**	**58**	**-**	**-**	**11**	**10**	**37**	**-**
PSYCHOLOGY	**51**	**49**	**-**	**01**	**10**	**20**	**18**	**-**
ECONOMICS	**67**	**65**	**-**	**-**	**22**	**18**	**25**	**-**
INDOLOGY	**22**	**15**	**--**	**-**	**02**	**04**	**09**	**-**
TOTAL	**272**	**239**	**-**	**02**	**47**	**69**	**121**	**-**

B.A. SEM-III (NOV 2014-15)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	ABSENT
SANSKRIT	**28**	**28**	**-**	**-**	**06**	**09**	**13**	**-**
ENGLISH	**28**	**27**	**03**	**02**	**12**	**04**	**06**	**-**
GUJARATI	**55**	**54**	**-**	**-**	**13**	**21**	**19**	**01**
PSYCHOLOGY	**45**	**43**	**-**	**03**	**18**	**12**	**10**	**-**
ECONOMICS	**63**	**62**	**-**	**07**	**29**	**08**	**17**	**01**
INDOLOGY	**17**	**16**	**-**	**-**	**03**	**05**	**08**	**-**
TOTAL	**236**	**230**	**03**	**12**	**81**	**59**	**73**	**02**

B.A. SEM-V (NOV 2014-15)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	ABSENT
SANSKRIT	**21**	**20**	**-**	**-**	**11**	**03**	**06**	**-**
ENGLISH	**20**	**20**	**-**	**03**	**11**	**03**	**03**	**--**
GUJARATI	**45**	**43**	**-**	**-**	**09**	**18**	**16**	**-**
PSYCHOLOGY	**45**	**45**	**01**	**15**	**19**	**05**	**05**	**--**
ECONOMICS	**62**							**-**
INDOLOGY	**07**	**07**	**-**	**03**	**02**	**02**	**-**	**-**
TOTAL	**200**							**-**

ANALYSIS OF STUDENTS: B.A. SEM II, IV & VI (2014-15)

B.A. SEM-II (MAY 2014-15)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	ABSENT
SANSKRIT	**35**	**33**	**-**	**02**	**08**	**05**	**15**	**03**
ENGLISH	**21**	**20**	**-**	**01**	**03**	**03**	**13**	**-**
GUJARATI	**59**	**58**	**-**	**01**	**24**	**12**	**21**	**-**
PSYCHOLOGY	**48**	**48**	**-**	**-**	**16**	**13**	**18**	**01**
ECONOMICS	**15**	**14**	**-**	**-**	**02**	**04**	**07**	**01**
INDOLOGY	**65**	**65**	**-**	**02**	**24**	**14**	**25**	**-**
TOTAL	**243**	**238**	**-**	**06**	**77**	**51**	**99**	**05**

B.A. SEM-IV (MAY 2014-15)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	ABSENT
SANSKRIT	**27**	**27**	**-**	**-**	**08**	**08**	**10**	**01**
ENGLISH	**26**	**26**	**-**	**06**	**14**	**02**	**03**	**01**
GUJARATI	**52**	**51**	**-**	**-**	**09**	**15**	**26**	**01**
PSYCHOLOGY	**43**	**43**	**-**	**01**	**23**	**13**	**05**	**01**
ECONOMICS	**60**	**60**	**-**	**05**	**37**	**08**	**10**	**-**
INDOLOGY	**16**	**15**	**-**	**-**	**-**	**06**	**09**	**-**
TOTAL	**224**	**222**	**-**	**12**	**91**	**52**	**63**	**04**

B.A. –SEM VI (MAY 2014-15)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	FAIL	ABSENT	w-held
SANSKRIT	**20**	**19**	**-**	**01**	**07**	**01**	**07**	**-**	**03**
ENGLISH	**20**	**19**	**-**	**04**	**09**	**01**	**05**	**-**	**-**
GUJARATI	**43**	**43**	**-**	**01**	**10**	**12**	**12**	**-**	**08**
PSYCHOLOGY	**45**	**43**	**-**	**11**	**25**	**01**	**02**	**--**	**04**
ECONOMICS	**61**	**61**	**-**	**05**	**31**	**08**	**03**	**-**	**13**
INDOLOGY	**07**	**07**	**-**	**04**	**-**	**01**	**01**	**-**	**01**
TOTAL	**196**	**192**	**-**	**26**	**83**	**24**	**30**	**-**	**29**

ANALYSIS OF STUDENT OF B.A. SEM I, III & V (2015-16)

B.A. SEM -I (NOV-2015-16)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	ABSENT
SANSKRIT	**36**	**32**	**-**	**-**	**02**	**02**	**27**	**01**
ENGLISH	**35**	**33**	**-**	**02**	**12**	**12**	**07**	**-**
GUJARATI	**54**	**52**	**-**	**-**	**16**	**19**	**17**	**-**
PSYCHOLOGY	**45**	**43**	**-**	**02**	**15**	**16**	**09**	**01**
ECONOMICS	**73**	**67**	**-**	**-**	**23**	**21**	**19**	**04**
INDOLOGY	**40**	**37**	**-**	**-**	**04**	**23**	**08**	**02**
TOTAL	**283**	**264**	**-**	**04**	**72**	**93**	**87**	**08**

B.A. SEM-III (NOV-2015-16)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	ABSENT
SANSKRIT	**32**	**32**	**-**	**01**	**04**	**04**	**23**	**-**
ENGLISH	**20**	**19**	**-**	**01**	**00**	**05**	**13**	**-**
GUJARATI	**52**	**52**	**-**	**-**	**12**	**14**	**26**	**-**
PSYCHOLOGY	**48**	**47**	**-**	**02**	**18**	**12**	**14**	**01**
ECONOMICS	**62**	**61**	**-**	**-**	**11**	**24**	**24**	**02**
INDOLOGY	**11**	**11**	**-**	**-**	**01**	**04**	**05**	**01**
TOTAL	**225**	**222**	**-**	**04**	**46**	**63**	**105**	**04**

B.A. SEM-V (NOV 2015-16)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	ABSENT
SANSKRIT	**27**	**27**	**-**	**-**	**06**	**09**	**12**	**-**
ENGLISH	**26**	**26**	**01**	**02**	**13**	**04**	**06**	**-**
GUJARATI	**49**	**48**	**-**	**-**	**07**	**19**	**21**	**01**
PSYCHOLOGY	**41**	**40**	**01**	**07**	**16**	**10**	**05**	**01**
ECONOMICS	**63**	**64**	**-**	**02**	**21**	**22**	**15**	**04**
INDOLOGY	**15**	**15**	**-**	**-**	**01**	**04**	**10**	**-**
TOTAL	**221**	**220**	**02**	**11**	**64**	**68**	**69**	**06**

ANALYSIS OF STUDENT OF B.A. SEM II, IV & VI (2015-16)

B.A. SEM-II (MAY 2015-16)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	ABSENT
SANSKRIT	**30**	**30**	**-**	**-**	**07**	**02**	**20**	**01**
ENGLISH	**31**	**31**	**-**	**01**	**08**	**07**	**15**	**-**
GUJARATI	**51**	**51**	**-**	**01**	**08**	**29**	**13**	**-**
PSYCHOLOGY	**38**	**39**	**-**	**02**	**16**	**14**	**07**	**-**
ECONOMICS	**62**	**61**	**-**	**04**	**22**	**16**	**18**	**01**
INDOLOGY	**34**	**33**	**-**	**-**	**14**	**06**	**13**	**-**
TOTAL	**246**	**245**		**08**	**75**	**74**	**86**	**02**

B.A. SEM-IV (APRIL 2015-16)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	ATKT	ABSENT
SANSKRIT	**32**	**32**	**-**	**01**	**14**	**06**	**09**	**02**
ENGLISH	**19**	**21**	**-**	**02**	**03**	**06**	**08**	**02**
GUJARATI	**46**	**48**	**-**	**-**	**O7**	**14**	**27**	**-**
PSYCHOLOGY	**46**	**44**	**-**	**01**	**22**	**09**	**09**	**03**
ECONOMICS	**58**	**58**	**-**	**01**	**18**	**20**	**18**	**01**
INDOLOGY	**10**	**10**	**-**	**-**	**02**	**04**	**04**	**-**
TOTAL	**211**	**213**		**05**	**66**	**69**	**75**	**08**

B.A. SEM-VI (APRIL 2015-16)

SUBJECT	TOTAL	APPR.	DIST.	FIRST	SECOND	PASS	FAIL	ABSENT	w-held
SANSKRIT	**25**	**25**	**-**	**-**	**06**	**03**	**04**	**02**	**10**
ENGLISH	**26**	**27**	**01**	**01**	**14**	**02**	**03**	**-**	**06**
GUJARATI	**47**	**47**	**-**	**-**	**05**	**09**	**14**	**-**	**19**
PSYCHOLOGY	**39**	**38**	**-**	**09**	**18**	**02**	**06**	**-**	**03**
ECONOMICS	**62**	**61**	**-**	**O5**	**28**	**04**	**07**	**02**	**15**
INDOLOGY	**15**	**14**	**-**	**-**	**02**	**02**	**06**	**-**	**-**
TOTAL	**214**	**212**	**O1**	**15**	**73**	**22**	**40**	**04**	**53**

STUDENTS DATA

F.Y.B.A.

YEAR	MALE	FEMALE	GENRAL		SEBC		SC		ST		TOTAL
			M	F	M	F	M	F	M	F	
2007-08	38	104	21	70	5	10	12	24	0	0	142
2008-09	20	108	10	65	3	22	7	20	nil	1	128
2009-10	34	109	23	64	3	23	5	22	3	nil	143
2010-11	23	138	13	64	5	34	5	38	nil	2	161
2011-12	38	192	21	147	4	18	10	21	3	6	230
2012-13	76	187	38	106	8	24	26	50	4	7	263
2013-14	90	216	64	169	7	12	18	34	1	1	306
2014-15	81	188	37	114	15	26	25	45	4	3	269
2015-16	77	206	37	135	15	24	23	45	2	2	283
2016-17	104	135	62	77	11	19	29	37	2	2	239
TOTAL	477	1448	264	934	65	193	131	299	17	22	1925

S.Y.B.A.

YEAR	MALE	FEMALE	GENRAL		SEBC		SC		ST		TOTAL
			M	F	M	F	M	F	M	F	
2008-09	27	79	15	46	5	15	7	18	NIL	NIL	106
2009-10	17	97	10	59	2	17	5	20	NIL	1	114
2010-11	22	93	16	56	1	20	3	17	2	nil	115
2011-12	18	124	11	56	4	30	3	36	NIL	2	142
2012-13	19	135	9	101	4	16	4	13	2	5	154
2013-14	54	161	23	84	8	27	23	43	NIL	7	215
2014-15	56	179	37	140	6	14	12	24	1	1	235
2015-16	50	174	19	104	11	24	18	44	2	2	224
2016-17	58	177	25	99	14	27	18	48	1	3	235
TOTAL	263	1042	140	646	41	163	75	215	7	18	1305

SUBJECT	F.Y.B.A			S.Y.B.A		T.Y.B.A
	MAIN	F.S.	S.S.	MAIN	F.S.	MAIN
SANSKRIT	38	80	42	21	81	32
ENGLISH	40			29		17
GUJARATI	40	38	79	52	21	46
PSYCHO	50	39	62	41	65	42
ECONO	51	40	56	61	61	55
INDOLO	20	42		29	5	10
TOTAL	239	239	239	233	233	202

T.Y.B.A.											
YEAR	MALE	FEMALE	GENRAL		SEBC		SC		ST		TOTAL
			M	F	M	F	M	F	M	F	
2009-10	20	74	11	44	3	14	6	16	NIL	NIL	94
2010-11	15	89	7	56	2	14	6	19	NIL	NIL	104
2011-12	20	86	13	49	1	18	4	19	2	NIL	106
2012-13	18	114	13	51	3	28	2	33	NIL	2	132
2013-14	15	124	6	89	4	17	3	13	2	5	139
2014-15	53	147	20	77	9	24	24	39	0	7	200
2015-16	51	170	35	132	4	14	11	23	1	1	221
2016-17	43	161	16	86	13	30	12	44	2	1	204
TOTAL	192	804	105	498	26	129	56	162	5	15	996

SUBJECT	F.Y.B.A			S.Y.B.A		T.Y.B.A
	MAIN	F.S.	S.S.	MAIN	F.S.	MAIN
SANSKRIT	38	80	42	21	81	32
ENGLISH	40			29		17
GUJARATI	40	38	79	52	21	46
PSYCHO	50	39	62	41	65	42
ECONO	51	40	56	61	61	55
INDOLO	20	42		29	5	10
TOTAL	239	239	239	233	233	202

GOVERNMENT ARTS COLLEGE MANINAGAR, AHMEDABAD
SUBJECT & CATEGORY DATA FOR THE YEAR : 2018-19
B.A. SEMESTER-I

YEAR : 2018-19

	TOTAL			GEN			SEBC			SC			ST			PH			TOTAL
SUB	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	TOTAL
SAN	21	17	38	12	13	25	6	1	7	3	2	5	0	1	1	0	0	0	38
ENG	28	18	46	16	9	25	9	6	15	2	3	5	1	0	1	0	0	0	46
GUJ	25	22	47	11	7	18	11	7	18	3	7	10	0	1	1	1	0	1	47
PSY	22	37	59	7	23	30	4	4	8	11	10	21	0	0	0	0	0	0	59
IND	13	6	19	8	5	13	4	1	5	1	0	1	0	0	0	0	0	0	19
ECO	33	30	63	14	22	36	9	4	13	8	4	12	1	0	1	1	0	1	63
TOTAL	142	130	272	68	79	147	43	23	66	28	26	54	2	2	4	2	0	2	272

GOVERNMENT ARTS COLLEGE MANINAGAR, AHMEDABAD
SUBJECT & CATEGORY DATA FOR THE YEAR : 2018-19
B.A. SEMESTER-III

YEAR : 2018-19

	TOTAL			GEN			SEBC			SC			ST			PH			TOTAL
SUB	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	
SAN	12	17	29	7	17	24	1	0	1	4	0	4	0	0	0	0	0	0	29
ENG	8	29	37	4	17	21	2	8	10	2	4	6	0	0	0	0	0	0	37
GUJ	18	21	39	7	10	17	8	2	10	3	9	12	0	0	0	0	0	0	39
PSY	9	40	49	5	24	29	1	1	2	3	15	18	0	0	0	0	0	0	49
IND	7	3	10	2	3	5	5	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
ECO	24	36	60	8	26	34	7	2	9	8	7	15	1	1	2	0	0	0	60
TOTAL	78	146	224	33	97	130	24	13	37	20	35	55	1	1	2	0	0	0	224

GOVERNMENT ARTS COLLEGE MANINAGAR, AHMEDABAD

SUBJECT & CATEGORY DATA FOR THE YEAR : 2018-19
B.A. SEMESTER-V

YEAR : 2018-19

	TOTAL			GEN			SEBC			SC			ST			PH			TOTAL
SUB	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	M	F	TOTAL	
SAN	5	12	17	4	5	9	0	1	1	1	6	7	0	0	0	0	0	0	17
ENG	8	17	25	3	9	12	1	4	5	3	4	7	1	0	1	0	0	0	25
GUJ	12	17	29	7	10	17	0	2	2	5	5	10	0	0	0	0	0	0	29
PSY	9	30	39	5	14	19	1	3	4	3	12	15	0	1	1	0	0	0	39
IND	7	4	11	4	3	7	2	1	3	1	0	1	0	0	0	0	0	0	11
ECO	14	25	39	12	18	30	1	2	3	1	5	6	0	0	0	0	0	0	39
TOTAL	55	105	160	35	59	94	5	13	18	14	32	46	1	1	2	0	0	0	160

વાર્ષિક પ્રવૃત્તિ : પરિચય અને પરિતોષ
વર્ષ ૨૦૧૮-૨૦૧૯

ક્રમ	તારીખ	પ્રવૃત્તિની વિગત
૧	૦૩-૦૪-૨૦૧૮	વાર્ષિકોત્સવ-ચિત્રકાર વૃંદાવન સોલકીની મુખ્ય અતિથિ તરીકેની ઉપસ્થિતિમાં
૨	૦૭-૦૪-૨૦૧૮	રોજગાર મેળો
૩	૧૬-૦૪-૨૦૧૮	સેમેસ્ટર-૧ની યુનિ. પરીક્ષાનો આરંભ
૪	૦૪-૦૬-૨૦૧૮	ગુજરાત યુનિ. બી.એ. પ્રવેશ સમિતિ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને ઓનલાઈન પ્રવેશપ્રક્રિયાનું માર્ગદર્શન
૫	૧૨-૦૬-૨૦૧૮	શૈક્ષણિક સત્રનો આરંભ
૬	૨૧-૦૬-૨૦૧૮	વિશ્વ યોગ દિવસની ઉજવણી (વિવેકાનંદ કેન્દ્ર પૂર્વ શાખા અમદાવાદનો સહયોગ)
૭	૨૭-૦૬-૨૦૧૮	૧૦૮ બી ટીમ દ્વારા ૧૦૮ ગુજરાત એપ્લિકેશનના ઉપયોગની સમજ
૮	૦૩-૦૭-૨૦૧૮	કે.સી.જી. ખાતે રુસા કોમ્પોનેન્ટ ૧૨ સંદર્ભે એમ.ઓ.યુ.
૯	૦૬-૦૭-૨૦૧૮	રોજગાર મેળો
૧૦	૦૭-૦૭-૨૦૧૮	એચ.આઈ.વી.ગ્રસ્ત બોળકોને ભોજન અને નોટબૂક વિતરણ સહયોગ : રોટરી ક્લબ
૧૧	૧૩-૦૭-૨૦૧૮	સંસ્કૃત વિભાગ દ્વારા મેમરી પાવર વિષય પર વ્યાખ્યાન વક્તા : શ્રી જાડેજાસાહેબ
૧૨	૧૯-૦૭-૨૦૧૮	પ્રથમ વર્ષ બી.એ.ના વિદ્યાર્થીઓ માટે પ્રવેશોત્સવ
૧૩	૨૦-૦૭-૨૦૧૮	ગુજરાત યુનિવર્સિટી અર્થશાસ્ત્ર અધ્યાપક મંડળ દ્વારા અભ્યાસક્રમ અંગેની કાર્યશાળા
૧૪	૨૩-૦૭-૨૦૧૮થી ૩૦-૦૭-૨૦૧૮	સપ્તધારા અંતર્ગત મહેંદી, સુલેખન, એકપાત્રીય અભિનય, વક્તૃત્વ, રંગોળી, સુગમ સંગીત, શાસ્ત્રીય નૃત્ય, કાર્ટુનીંગ સ્પર્ધાનું આયોજન
૧૫	૨૭-૦૭-૨૦૧૮	સંસ્કૃત વિભાગ દ્વારા ગુરુપૂર્ણિમાની ઉજવણી
૧૬	૦૭-૦૮-૨૦૧૮થી ૦૮-૦૮-૨૦૧૮	શ્રી ચોટલિયાસાહેબ દ્વારા નેક અંગેની તાલીમ
૧૭	૧૫-૦૮-૨૦૧૮	શ્રી કે. બી. ઉપાધ્યાયસાહેબ, સી.ઈ.ઓ. કે.સી.જી.ના હસ્તે ધ્વજવંદન
૧૮	૨૪-૦૮-૨૦૧૮	ગુજરાતી વિભાગ અને સપ્તધારા સમિતિ દ્વારા કાવ્યપઠનસ્પર્ધા
૧૯	૨૪-૦૮-૨૦૧૮થી ૩૦-૦૮-૨૦૧૮	સંસ્કૃત વિભાગ દ્વારા સંસ્કૃત સપ્તાહોત્સવ : મેઘદૂતનું ગાન, શ્રીમદ્ ભગવદગીતાના શ્લોકોનું ગાન, નીતિશતકના શ્લોકોનું ગાન, સભાપર્વના અનુષ્ટુપ છંદનું ગાન, શિવમહિમ્નસ્ત્રોતનું ગાન

૨૦	૨૭-૦૮-૨૦૧૮	એસ.આર.સી. સાથેની મીટિંગ
૨૧	૨૮-૦૮-૨૦૧૮	ગુજરાતી વિભાગ દ્વારા ઝવેરચંદ મેઘાણી જન્મજયંતીની ઉજવણી
૨૨	૦૯-૦૯-૨૦૧૮	શ્રી કે. કા. શાસ્ત્રીની પુણ્યતિથિ નિમિત્તે શ્રધ્ધાંજલિ
૨૩	૧૧-૦૯-૨૦૧૮	મનોવિજ્ઞાન વિભાગ દ્વારા ‘સંમોહન દ્વારા ઉપચાર’ વિશે શ્રી જયેન્દ્રસિંહ બારડનું વ્યાખ્યાન
૨૪	૧૨-૦૯-૨૦૧૮	રોજગાર મેળો
૨૫	૧૫-૦૯-૨૦૧૮	મતદાર યાદીમાં નામનોંધણી માટેનો જાગૃતિ કાર્યક્રમ
૨૬	૧૭-૦૯-૨૦૧૮	કેન્સર અને સ્ત્રીરોગ અંગેની જાગૃતિ કાર્યક્રમ : સૌજન્ય એપોલો હોસ્પિટલ
૨૭	૧૮-૦૯-૨૦૧૮	ફિનીશીંગ સ્કૂલનો આરંભ
૨૮	૧૯-૦૯-૨૦૧૮થી ૨૦-૦૮-૨૦૧૮	યુવક મહોત્સ યજમાન : સિટી સી.યુ. શાહ કોમર્સ કોલેજ; ક્લાસિકલ વોકલ, વક્તૃત્વ, હળવુ કંઠ્ય, કાવ્યપઠન, શાસ્ત્રીય નૃત્ય, ડીબેટ, સમૂહગીત, સ્કીટ, ક્લે મોડલીંગ, રંગોળી જેવી સ્પર્ધામાં પ્રતિભાગીતા
૨૯	૨૭-૦૯-૨૦૧૮	પ્રથમ વર્ષના વિદ્યાર્થીઓની દાક્તરી તપાસ અને થેલેસેમિયા ટેસ્ટ
૩૦	૦૩-૧૧-૨૦૧૮	યુનિવર્સિટી ખાતે ટેબલેટ વિતરણ કાર્યક્રમ
૩૧	૦૫-૧૧-૨૦૧૮થી ૧૮-૧૧-૨૦૧૮	દિવાળી વેકેશન
૩૨	૧૯-૧૧-૨૦૧૮	યુનિવર્સિટી પરીક્ષાનો આરંભ
૩૩	૧૫-૧૨-૨૦૧૮	સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલની પ્રતિમાનો અનાવરણવિધિ
૩૪	૧૭-૧૨-૨૦૧૮	આઈ.આઈ. એ. ક્યુ. નેક ખાતે સબમિટ
૩૫	૨૦-૧૨-૨૦૧૮	ટેબલેટ વિતરણ સમારોહ અને વાલી મિલન
૩૬	૨૮-૧૨-૨૦૧૮	રોજગાર મેળો
૩૭	૦૮-૦૧-૨૦૧૯	બ્લડ ડોનેશન કેમ્પ
૩૮	૧૨-૦૧-૨૦૧૯	ગુજરાતી વિભાગ દ્વારા યુવા દિનની ઉજવણી
૩૯	૨૬-૦૧-૨૦૧૯	ધ્વજવંદન : મુખ્ય અતિથિ પદ્મશ્રી જોરાવરસિંહ જાદવ; રાસ ગરબાનો કાર્યક્રમ; ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થીઓનું સ્નેહમિલન
૪૦	૨૯-૦૧-૨૦૧૯	વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્ર મોદીની ‘પરીક્ષા પે ચર્ચા’ કાર્યક્રમનું જીવંત પ્રસારણ; વર્ગસુશોભન સ્પર્ધા; યોગ-ધ્યાન શિબિર : ત્રણ દિવસ માટે
૪૧	૦૨-૦૨-૨૦૧૯	સ્પોર્ટર્સ્ ડે - ભાઈઓની સ્પર્ધાઓ : ૧૦૦ મીટર દોડ, ૨૦૦ મીટર દોડ,

		૪૦૦ મીટર દોડ, ગોળાફેંક, ઉભો લાંબો કૂદકો, રિલે રેસ બહેનો માટે : ૧૦૦ મીટર દોડ, લીંબુ ચમચી, કોથળા દોડ, પીલ ધ ઓરેન્જ, ત્રીપગી દોડ, દોરડાકૂદ
૪૨	૦૫-૦૨-૨૦૧૯	સંસ્કૃત અને ઈન્ડોલોજી વિભાગ દ્વારા એલ.ડી. ઈન્ડોલોજીની મુલાકાત
૪૩	૦૭-૦૨-૨૦૧૯	રોજગાર મેળો; નેક એસ.એસ.આર. સબમિટ
૪૪	૧૧-૦૨-૨૦૧૯	ગુજરાત શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા કે. કા. શાસ્ત્રી શૈક્ષણિક સંકુલમાં અમદાવાદ શહેરની વિવિધ કોલેજના વિદ્યાર્થીઓ માટેનો મેગા રોજગાર મેળાનું આયોજન
૪૫	૧૩-૦૩-૨૦૧૯થી ૧૪-૦૩-૨૦૧૯	રૂસા કોમ્પોનન્ટ ૧૨ની પ્રેકટીકલ પરીક્ષા તથા ડો. યોગેશ યાદવ, કે.કા.શાસ્ત્રી કોમર્સ કોલેજના આચાર્યશ્રીની મુલાકાત
૪૬	૧૪-૦૩-૨૦૧૯	રોજગાર મેળો